

BESLUTNING OM KBH T

Der er penge at spare ved helt at nedlægge Københavns Teater – eller alternativt centralisere langt mere end i dag. Det viser ny kulegravning af økonomien.

NYE VINDE I FREDERICIA

Ny chef, ny kunstnerisk profil og helt nyt fastansat ensemble åbner næste sæson på Fredericia Teater, hvor mange penge er flyttet fra landevejen og ind på scenen.

CIRKUS I CANNES

Nu går det løs igen i Cannes, hvor stjerner og journalister hvert år mødes omkring de runde interviewborde. Læs både filmjournalistens og skuespillerens beretning.

MAJ 2011 #05

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

PUBLIKUM SKAL IKKE SKUBBES – DE SKAL LEDES

INTERVIEW MED DANSESCENENS NYE CHEF

REKLAMER ELLER EJ

NOGLE MEDVIRKER GERNE – ANDRE GØR DET ALDRIG

SEKRETARIAT FOR DSF OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Sankt Knuds Vej 26,
1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard,
Katja Holm (ansv.).

Annoncer sendes til: tf@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må max
fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLF Grafisk Hus.
Design: bilgrav-bilgrav.

ANNONCEPRISER & FORMATER (b x h)

Helside annonce	(170 x 270)	kr. 9.000
2/3 side annonce	(170 x 192)	kr. 6.000
½ side annonce	(170 x 133)	kr. 5.000
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 2.000
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 600
(max. 400 anslag incl. mellemrum)		
Medlemsannoncer	(112 x 30)	kr. 300
(max. 400 anslag incl. mellemrum)		

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt
på CD eller mail i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.

Særlige annonceønsker:
Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2010/11

Katja Holm (formand), Laura Bro, Kristine M.
Brendstrup, Julie Carlsen, Peder Dahlgaard, Mette
Frank, Rasmus Hammerich, Ole Jacobsen, Henrik
Jandorf, Laura Kold, Johannes Mannov, Mette
Marckmann, Hassan Preisler, Jacob Stage og
Pernille Sørensen. Suppleanter: Flemming Bang og
Thomas Magnussen.

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anders Friis Brorholt
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Seniorkonsulent: Mikael Waldorff
Regnskabsfører og Filmex: Heidi Holm Madsen
Bogholder: Lis Jespersen
Chefjurister: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Berit Lassen (barsel) og Jacob Tøffner
(barselsvikar).
Socialkonsulent: Nanna Møller
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Kursus- og Legatsekretær: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund

Forsidefoto: "Slangens Paradis" på Dansescenen.
Foto: Presserum

KONTRAKTER TIL FILMEX SENEST 1. JUNI 2011

TIL ALLE RETTIGHEDSHAVERE

HUSK AT INDSENDE DINE KONTRAKTER FRA 2010 SÅ HURTIGT SOM MULIGT OG INDEN DEN 1. JUNI, HVIS DE SKAL MED I FORDELINGEN AF RETTIGHEDSPENGE I ÅR. HAR DU KONTRAKTER, SOM DU IKKE TIDLIGERE HAR SENDT IND FRA 2008 OG 2009, SKAL DE MED PR. 1. JUNI 2011 FOR AT KOMME MED I FORDELINGEN. DET DREJER SIG OM KONTRAKTER PÅ FØLGENDE TYPER PRODUKTIONER:

FILM, TV, RADIO, DUBBING OG REKLAME

Film & tv Husk samlet honorar, hvis det ikke fremgår af kontrakten.

Dubbing Husk en opgørelse over, hvad du har tjent på hver produktion både studiehonorarer og udnyttelseshonorarer. Indsend evt. dine tidsforbrugsopgørelser, der viser hvor mange sessions og timer, du har haft.

Vi modtager kontrakter/opgørelser fra SDI Media og Camp David, så dem behøver du ikke at sende.

Reklame Kontrakten skal indeholde både studiehonorar, udnyttelseshonorar og evt. antal spots, hvis der er flere. Reklamekontrakter fra SDI Media skal indsendes. Danmarks Radio kontrakter skal du ikke sende ind. Vi får oplysningerne fra DR. Vær opmærksom på, at kontrakterne skal være på overenskomstkoderne 10xx til 15xx. Hvis de ikke er det, så ring til os.

Kun kopier – Send kun kopier af dine kontrakter, da det letter os for et stort arbejde og sikrer, at du altid har originalerne selv.

NemKonto – Filmex er fra 2010 gået over til at afregne via NemKonto. Ønsker du ikke at modtage din afregning via din NemKonto, så kontakt os.

Udbetaling november/december – Hvis alt går, som det skal, forventer vi at kunne udbetale rettighedspengene ultimo 2011.

Er du i tvivl om noget, så ring til os.

Rigtig god sommer fra

Filmex

Sankt Knuds Vej 26
1903 Frederiksberg C
Tlf.: 33 24 22 00

MAJ 11:

Foto: Jan Jul

7

Foto: Jonas Ahlstrøm

12

Foto: Diana Axelsen

16

Foto: Claus Lundø/Polfoto

20

SKÆBNETIME FOR KBH T

4

En ny gennemgang af Københavns Teaters økonomi fastslår, at man kan spare penge ved enten at lukke paraplyorganisationen eller centralisere den langt mere end i dag. Nu er det op til politikerne at beslutte, hvilken vej man skal gå.

BLÅSTEMPLING AF FORUMTEATER

4

En overenskomst om arbejde i erhvervslivet, herunder forumteater, kan være med til at blåstemple hele området, mener Rikke Bendsen, leder af Teater Spektrum. Overenskomsten skal godkendes på DSF's generalforsamling 15. maj.

REKLAMER ELLER EJ

7

Det er blevet langt mere almindeligt for skuespillere at medvirke i reklamefilm. Læs hvad et udpluk af kollegerne mener, og hvad rådgivere i branchen siger.

NYE TONER I FREDERICIA

12

Med en ny chef, teaterprofil og ensemble er der sat en ny kurs på Fredericia Teater. Teatret vil profilere sig som de eneste i Skandinavien, der udelukkende spiller nye musicals.

HARTSHORN OG DANSESCENEN

16

Den nye britiske chef for Dansescenen mener, at publikum skal ledes ikke skubbes. Han tror på at lytte, og så vil han gerne have en større mangfoldighed blandt publikum i salen.

CIRKUS I CANNES

20

Lige om lidt mødes stjerner og journalister i den sydfranske by Cannes til den årlige filmfestival og stribevis af presse-møder og interviews. En filmjournalist og en skuespiller fortæller om det særegne og alligevel charmerende cirkus.

TAG ANSVAR FOR KLIMAET

24

Det er ikke kun arbejdspladsen, der har ansvaret for, at vi opfører os klimavenligt, når vi arbejder. Du kan selv gøre en masse. Se Scenelivs gode råd.

NYE BØGER

26

Læs anmeldelser af Michael Moritzens "Respekt", Arne Katholms "At skrive skuespil" og Jesper Gaarskjærs "Kjeld & Dirch".

PICS "Teaterkoncert Bob Dylan" på Østre Gasværk Teater med bla. Ashok Peter Pramanik, Ole Thestrup, Jacob Madsen Kvols, Bjørn Fjæstad og Claus Hempler. Foto: Jan Jul

PICS "Laboratorieprojektet FIBONACCI" på Republique. Foto: ODG Photo

POLITISK BESLUTNING OM KØBENHAVNS TEATER

EN UNDERSØGELSE AF ØKONOMIEN I KØBENHAVNS TEATER PEGER PÅ, AT DER KAN SPARES PENGE VED ENTEN AT NEDLÆGGE PARAPLYORGANISATIONEN ELLER CENTRALISERE YDERLIGERE. DET ER NU OP TIL POLITIKERNE AT BESLUTTE, HVAD DER SKAL SKE.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Der er nu kommet en lang række tal på bordet i diskussionen om Københavns Teater og om paraplyorganisationen skal bevares i sin nuværende form eller ændres, evt. helt nedlægges. Debatten er blusset op med jævne mellemrum, siden organisationen blev etableret, senest anbefalede kulturministeriets teaterudvalg to forskellige modeller: enten en sammenlægning til en slags landsdelsscene eller en løsere konstruktion bygget på frivillighed.

I kølvandet på teaterudvalgets rapport satte kulturminister Per Stig Møller gang i en kulegravning af hele økonomien i organisationen Københavns Teater. Formålet har bl.a. været at afdække udgifter og gevinster ved at have paraplyorganisationen. Det er den undersøgelse, foretaget af Deloitte, der nu ligger færdig.

Deloitte har regnet på de økonomiske konsekvenser af tre forskellige scenarier: fastholdelse af den nuværende struktur, nedlæggelse af organisationen Københavns Teater eller som tredje scenarie en centralisering, hvor teatrene fungerer som én samlet virksomhed.

Beregningerne viser, at man kan spare 4,2 mio. kr., hvis man helt lukker paraplyorganisationen. Hvis man i stedet vælger at centralisere efter model 3, kan der spares 1,7 mio. kr. Rapporten har ikke taget stilling til overgangsomkostninger i forbindelse med gennemførelsen af de pågældende strukturændringer, ligesom rapporten heller ikke har taget højde for evt. styingsmæssige og teaterfaglige konsekvenser af scenarierne.

Det fremgår dog af rapporten, at de enkelte teatre ser forskellige risici og ulemper ved begge de modeller, der genererer en besparelse.

FORHANDLINGER I GANG

Kulturminister Per Stig Møller var ved redaktionens slutning i gang med drøftelser med kulturordførerne omkring evt. konsekvenser af undersøgelsen, og han siger:

"Vi har haft en god første drøftelse, og vi vil nu se nærmere på forskellige modeller for de københavnske teatre. Jeg har også talt med de forskellige interessenter i Københavns Teater, herunder fra de fem scener. Det er tydeligt, at opgaven består i at styrke teatrene samtidig med at nødvendige opgaver fortsat kan løses i fællesskab."

DF's kulturordfører Karin Nødgaard vil endnu ikke lægge sig fast på en holdning i forhold til konsekvenserne af rapporten, fordi der i øjeblikket foregår drøftelser mellem ordførere og minister. Og både kulturordfører for S, Mogens Jensen, og SF's

ordfører Pernille Frahm, farer da også med lempe i forhold til reaktioner og konsekvenser.

"Efter min opfattelse er der tale om justeringer, ikke en hel omkalfatring. Det er også vigtigt at fastholde, at dette ikke skal være en spareøvelse, og at hver en krone, der evt. kunne hentes, skal blive i de københavnske teatre," siger Pernille Frahm, der mener, at det er vigtigt også fremover at have en form for solidaritetsfond mellem teatrene, så der også bliver overskud til det vilde og nyskabende.

Hun tager for givet, at en løsning findes i samråd med interessenterne på området, bl.a. teaterchefer og scenekunstnere.

Mogens Jensen fremhæver, at en eventuel beslutning om Københavns Teater bør tages i sammenhæng med beslutninger om teaterloven i sin helhed.

"Jeg er usikker på, om besparelspotentialet er så stort, som anført, hvis teatrene skal have løst de opgaver, som i dag løses i paraplyen andetsteds og måske hver for sig. Jeg mener, at der er al mulig grund til at fastholde en fælles paraplyorganisation, men der bør kigges på, om der kan slankes i ledelsen, og hvordan der sikres et tættere samspil med teaterdirektorerne og de lokale bestyrelser", siger Mogens Jensen.

Formand for Dansk Skuespillerforbund, Katja Holm, mener, at politikerne er nødt til at ændre på den nuværende konstruktion, efter at have set rapporten.

"Det er dejligt, at der nu er kommet nogle konkrete tal på bordet, som man kan forholde sig til. Diskussionen om Københavns Teater har ind imellem været meget holdningspræget og meget lidt begrundet i fakta. Nu er det op til politikerne at overveje, hvad der skal ske. Tallene taler et tydeligt sprog, men der kan selvfølgelig være andre fx teaterfaglige hensyn at tage. Det er op til politikerne at handle og sørge for mest mulig kunst for pengene", siger Katja Holm. ■

Læs hele rapporten på www.kum.dk

To gange Søren Malling i pålægsreklame for 3-Stjernet. Instruktion: Søren Fauli. Ide og produktion: Kunde & Co.

REKLAMER NEJ TAK — ELLER JA TAK...

FOR TI ÅR SIDEN VAR DER JÆVNLIGT DEBAT MELLEM SKUESPILLERE OM, HVORVIDT DET VAR I ORDEN AT MEDVIRKE I REKLAMEFILM ELLER EJ. I DAG ER DET BLEVET LANGT MERE UDBREDT.

Af Jacob Wendt Jensen.

Knap hvert tredje medlem af Skuespillerforbundet speaker til reklamefilm eller spiller med i dem. Det viser undersøgelsen "Løn og køn", som Dansk Skuespillerforbund tidligere har fået udarbejdet. Helt præcist medvirker 17 pct. af medlemmerne i reklamefilm og 12 pct. laver speak til reklamefilm, viser undersøgelsen.

Reklamer er blevet en del af skuespillerfaget, der da også bakkes op af Dansk Skuespillerforbund, der har flere overenskomster på området..

"Arbejde med reklamer er fuldgældigt skuespillerarbejde. Og hvis jobbene skal gå til nogen, så skal det være til vores medlemmer, fordi de er uddannede til det. Det er selvfølgelig helt op til den enkelte skuespiller at vælge for sig selv, hvad man vil være med til og på hvilket tidspunkt. For en del kunstnere er hverdagen jo stadig mere presset økonomisk, så når medlemmerne også kan tjene penge i reklamefilm, så bakker jeg det 100 procent op", siger Katja Holm, formand for Skuespillerforbundet, og fortsætter:

"Det er dog et problem, hvis man i forbindelse med en reklamefilm frasiger sig sine rettigheder. Derfor bør man altid vende en kontrakt med forbundet. Og hvis en skuespiller reklamerer for noget, der decideret kan kaldes fagforeningsskadelig

---

" Du skal som skuespiller vurdere, om du kan leve med at se dig selv i tv og på busser og den slags. "

Anne Lindberg, Lindberg Management

---

virksomhed, vil jeg sige fra. Det kunne fx være Piratgruppen, men den slags konkrete eksempler har jeg aldrig set."

Skuespillerforbundet har overenskomst med Producentforeningen, når det gælder medvirken i reklamefilm på både billede og lydsiden, ligesom der findes en kollegial aftale om radiospeak.

SLIDER PÅ ANSIGTET

I sidste ende må hver enkelt skuespiller selv tage stilling til, om de skal tage imod tilbuddet om at medvirke i en reklamefilm eller ej. Skåret helt ind til benet handler det om at veje det ofte økonomisk gode tilbud op mod en eventuel slitage af image og ansigt, lyder det fra nogle af de agenter og mana-

gere, der lever af at rådgive skuespillere om bl.a. dette område.

"Det er så forskelligt, hvad hvilken skuespiller kan tillade sig og hvornår i deres karriere, de kan det. Det kommer jo også an på, hvordan hvert enkelt menneske er skruet sammen. Du skal som skuespiller vurdere, om du kan leve med at se dig selv i tv og på busser og den slags. Nogle kan godt leve med det, og andre kan simpelthen ikke snuppe det. Reklamer giver jo en vis eksponering, og den kan man som teaterskuespiller godt blive overrasket over. Beslutningen skal ses i forhold til, hvad man ellers har gang i rent karrieremæssigt," siger Anne Lindberg fra Lindberg Management.

Hun opfordrer ikke ligefrem skuespillerne til at medvirke i reklamefilm.

"Reklamefilm er noget en skuespiller gør for pengenes skyld. Ofte nogle få gange i karrieren, når de står overfor det, som alle andre mennesker gør. Skal man købe et hus? Og her må hver enkelt så overveje, om det koster i integritet at være med. De fleste skuespillere ved jo inderst inde godt, hvad de vil og hvad de ikke vil", siger Anne Lindberg.

KIG PÅ KARRIEREN

Hos Lindberg Management sonderer man ret kraftigt mellem, om skuespilleren stiller sig op som sig selv, eller om vedkommende spiller en karakter.

"Skuespillerne kan hurtigere se deres integritet forsvinde, hvis de bare står der som dem selv og anbefaler et produkt på deres glatte ansigt. Hvis de spiller en karakter i et univers blandt andre karakterer, slider det mindre på troværdigheden", siger Anne Lindberg.

Laura Faurschou fra agentbureauet Team Players er enig.

"Spil rollen som en rolle, du spiller i film, tv-serier eller på teatret, er mit første råd. I bund og grund skal man som skuespiller, såvel som alle mulige andre mennesker, kunne stå inde for det man laver. Du skal kunne tåle at få det smidt i hovedet igen, og du skal til en vis grad stå inde for produktet. Hvis man har en holdning om, at man ikke vil give sine egne børn mad fra McDonald's, skal man selvfølgelig ikke reklamere for det", siger Laura Faurschou.

“ At tjene mange penge på kort tid kan for eksempel give frihed til at medvirke i små og mere udfordrende projekter. ”

Laura Faurschou, Team Players

"Vores rådgivning er meget individuel på det her punkt. Skuespillere kan være et sted i deres liv, hvor de godt kan tåle at være med i en reklamefilm, mens andre står et mere skrøbeligt sted. En skuespiller, som folk er lige ved at få øjnene op for, og som står til at få en hovedrolle i en film eller en gennemgående rolle i en tv-serie, vil jeg fraråde at indspille reklamefilm. Hvis instruktøren pludselig ser vedkommende stå og sælge vaskemaskiner i reklameblokken, kan de miste interessen. Det er altid et spørgsmål om at opveje fordele og ulemper", siger Faurschou.

BEDRE END ARBEJDE UDEN FOR BRANCHEN

Hendes holdning er, at de bedste tidspunkter i karrieren at være med i reklamefilm er, hvis du er helt ukendt, eller hvis du er en solidt etableret stjerneskuespiller.

"Hvis du er helt ny og ikke har så meget arbejde, kan det jo være valget om at arbejde i en 7-Eleven-butik, gøre rent eller bruge dit talent i reklamefilm, og der vil jeg anbefale det sidste, fordi du også i reklamefilm prøver dig selv af og lærer noget. Dagpengereetten er også indskrænket, og det lægger et større pres på skuespillerne. Stjernerne kan have alle mulige grunde til at være med i reklamefilm. At tjene mange penge på kort tid kan for eksempel give frihed til at medvirke i små og mere udfordrende projekter. Det handler jo i sidste ende blot om at tjene penge til at få det månedlige budget til at hænge sammen, som for alle mulige andre mennesker. Så hvorfor ikke vælge at gøre brug af sin uddannelse og sit talent." ■

Når reklame bliver til spillefilm. Sonofons reklamer med Polle fra Snave blev så populære, at Søren Fauli instruerede en spillefilm med figuren. Filmen blev produceret med støtte fra Sonofon. Her ses Jens Andersen og Petrine Agger i spillefilmen. Foto: FilmPeople.

SIGER DU JA ELLER NEJ?

JENS ANDERSEN

NEJ TIL SLIK

■ Jens Andersen har været Polle fra Snave for Sonofon i omkring 25 reklamefilm, og dernæst blev fænomenet til en spillefilm. Siden har han været med i reklamefilm på nettet for Coop. Her spillede han smagsløg i en omgang crazy komik med dragter på. Derudover har han speaket nogle reklamefilm, men i dag laver han generelt knap så meget som før i tiden.

"Der er groft sagt to måder at lave reklamefilm på. Enten er du meget kendt og får kassen for at stille dit ansigt til rådighed eller også spiller du en figur mere eller mindre anonymt", siger Jens Andersen, og fortsætter:

"Det er eddermame nogle gode penge. Punktum. Også på grund af ændringerne i dagpengesystemet er mange af os jo pressede. Det er nok svært ikke at gå på kompromis, hvis man har en gæld, man skal have betalt af eller lignende. Pengene betød meget for mig, fordi de gjorde, at jeg kunne spille en masse børneteater ved siden af reklamerne, og der tjener man ikke så meget. Reklamen gav årslønningen, og så kunne jeg spille børneteater resten af året. Det er underforstået, at pengene i reklamefilm skal være gode, og er de ikke det, så siger man bare nej tak", siger Jens Andersen, der helst ikke vil stille sig op som sig selv i en reklame.

"Kunstnerisk er det jo ikke helt vildt at stå med en juice i hånden og smile fjollet. Det er ikke lige derfor, vi i sin tid blev uddannet som skuespillere. Men det bliver værre og mere forpligtende, hvis du stiller op som dig selv. Hvis jeg står som mig selv med en telefonudbyders navn i munden, og siger det er det bedste abonnement, bør jeg kunne stå inde for, at de leverer en ordentlig vare. Jeg skal kende produktet til bunds og det har jeg ingen forudsætninger for", siger Jens Andersen, der bestemt har grænser for, hvad han vil reklamere for.

"Jeg vil ikke reklamere for Haribo og dermed hjælpe med at få børn til at spise mere slik. Sådan et tilbud ville jeg sige nej til, og der er sikkert mange andre af den type, som man først identificerer, når man støder på dem." ■

TRINE DYRHOLM

JEG FÅR ONDT I MAVEN

■ Ud over enkelte speaks har Trine Dyrholm ikke medvirket i reklamefilm. Endnu da.

"Jeg har lavet en aftale med mig selv om, at der skal være en god grund til at være med. Og den kan godt være af økonomisk art. Hvis det er det rigtige tidspunkt i mit liv, betalingen er god, og det er én stor kampagne, vil jeg ikke udelukke det i fremtiden. Jeg har derfor

ikke noget fast princip om at sige nej, men jeg har bare ikke haft brug for at sige ja, selv om der har ligget nogle tilbud på mit bord", siger Trine Dyrholm og fortsætter:

"Jeg har ingen problemer med skuespillere, der medvirker i reklamer. Jeg kan bare mærke med mig selv, at jeg får ondt i maven, når det kommer for tæt på. Og når man samtidig ikke har haft brug for at sige ja, er det ikke blevet til noget. Man føler også, at man sælger ud. Som skuespiller har du en form for troværdighed, hvor du er afhængig af, at folk skal gå med dig ind i forskellige verdner og med ud på forskellige rejser. De skal tro på, at du er soldat, der vender hjem fra krig, en mor i skilsmisse eller en kvinde som bliver forelsket i en transseksuel."

Skuespillere opererer i en skrøbelig branche, hvor en film det ene øjeblik kan se ud til at blive til noget og det næste øjeblik alligevel ikke bliver til noget.

"Nu har jeg været heldig at lave så meget andet indtil nu, men verden kan ændre sig. Da jeg begyndte som skuespiller, var reklamefilm noget, de fleste skuespillere ikke ville være med i, men det har ændret sig. I dag tror jeg ikke, at en reklamefilm eller to gør den store forskel på din karriere. Hvis man ikke har så meget at lave, kan man måske endda synligheds-mæssigt nyde godt af dem. Hvis nu jeg gerne vil med min søn og min mand på en jordomrejse en dag, kan det måske være en god grund til at indspille reklamefilm", siger Trine Dyrholm. ■

SØREN MALLING

COOL CASH OG SMØR PÅ BORDET

■ "Min moral kan ligge på et meget lille sted lige præcis, når det angår reklamefilm. Det er cool cash, og det er smør på bordet. Det er ikke det samme som at sige, at jeg ikke er selektiv, når jeg får et tilbud", siger Søren Malling.

Han har medvirket i reklamer for blandt andre 3-Stjernet, Kvik-køkkener og Sonofon.

"Jeg vil ikke stille op og sige 'Mit navn er Søren Malling, og den her fyringsolie er for fed'. Til gengæld vil jeg gerne spille en karakter i et sjovt, skørt eller skævt univers. Et eksempel er den militærcoach, der ankommer til et køkkenfirma for at løse deres problemer, og der stiller jeg jo op med en maske på", siger Søren Malling, der ikke har noget problem med, at kunden betaler for den del af ham, der er "kändis-agtig".

Han påpeger, at der jo også er et markedsføringsarbejde at gøre, når man er med i tv-serier på DR, selv om det er væsentligt mere begrænset.

"Når du sælger dig selv til at komme ud på forskellige platforme i et år eller noget der ligner, må du tage stilling til, om du er villig til at være eksponeret så meget. Jeg siger både ja og nej til tilbud, og jeg har også sagt nej til forlængelser af kampagner, som jeg har været med i, fordi brandet eller produktet var for dårligt. På de fleste af mine reklamejob har jeg selv været med til at udvikle universet", siger Malling, der oplever at grænserne rykker sig hele tiden:

"For ti år siden ville ingen lave reklamer for Pampers og Shell, men det vil de i dag. Reklamefilm for DSB er per definition uskyldige, mens det er mere tricky med reklamefilm for 3-Stjernet salami. I sidste ende handler det om penge. Når man ser George Clooney i en reklamefilm glemmer man næsten, hvad han reklamerer for og tænker, at det må være fordi han skal finansiere en eller anden svær film med de penge, for han har ikke brug for dem. That was for the money – og beløbet har været meget højt", siger Søren Malling. ■

LARS MIKKELSEN

LADER VÆRE SÅ LÆNGE JEG KAN

■ Vi fanger Lars Mikkelsen i en frokostpause på indspilningerne til Katrine Wiedemanns nye film "Viceværten". Han kalder sig selv for en "gammel idealist" i reklamefilmssammenhæng.

"Så længe jeg kan lade være, lader jeg være med at lave reklamefilm. Det har jo ikke noget at gøre med mit arbejde. Produkterne skal nok klare sig uden mig. Jeg er også bange for at blive slidt, og jeg ville føle, at jeg gik på kompromis med mig selv, og at det ville blive sværere at se mig selv i øjnene. Helt bevidst har jeg valgt ikke at sætte mig så hårdt økonomisk. Vi bor i lejlighed i København og har ikke sommerhuse eller andre

dyre ting", siger Lars Mikkelsen, og fortsætter:

"Selv at sige nej er ikke det samme som, at jeg fornægter andre at gøre det. Jeg kan godt se det attraktive i det. Efter medvirken i reklamefilm kan du undgå at lave en masse andet, som du ikke har lyst til. Jeg får et tilbud en gang imellem, hvor jeg lige skal hanke op i mig selv. Du får mig ikke til at sige, at jeg aldrig kommer til at være med i en reklamefilm. Man bliver jo ikke yngre, og i det her fag skal man generelt set være hurtig for at få det til at hænge sammen økonomisk. Men så skal der store penge på bordet. Nu er det dog nærmest blevet en mantra for mig at sige nej, så foreløbig bliver jeg i det idealistiske hjørne, jeg har malet mig op i!" ■

JESPER CHRISTENSEN

HURTIGT LORT ER BEDRE END LANGSOMT LORT

■ Jesper Christensen blev ikke skuespiller for at sælge realkredit-løsninger, fisk eller aviser.

"Jeg så mit arbejde som en del af en politisk kamp for et bedre samfund. Selvom jeg nok er blevet meget mindre optimistisk med hensyn til, hvor meget kunsten kan forbedre verden, så er springet til at optræde i reklamer dog stadigt for langt. Min private nød har måske heller ikke været stor nok, kunne nogen vel mene. Men ind i mellem er der jo alligevel jobs, man overvejende tager for pengenes skyld. Og der kan man hurtigt havne i en overvejelse om, hvorfor man så egentlig ikke ligeså godt kunne være med i en reklamefilm og få det overstået i en ruf. Men der tænker jeg så mere på næste gang, jeg vil nå publikum med en rolle, og tænker, at hurtigt lort er bedre end langsomt lort – forstået på den måde, at den dårlige film ser publikum højst en gang, mens den dårlige reklame bliver vist rasende mange gange", siger Jesper Christensen.

Han vil ikke slide på sin stemme og sin person i forhold til publikum.

"Jeg tror reklamer slider helt ustyrligt meget, fordi de opleves ligeså mange gange som ellers kun vores yndlingsfilm, da vi var femten år gamle. Reklamefilm skader måske ikke alle genrer lige meget. Til et job på Cirkusrevyen kan det måske ligefrem være en fordel at køre i sløjfe med en sjov, fjollet reklame. Men der, hvor jeg arbejder, mener jeg kun det skader. Og mærkeligt nok synes jeg, det er værre med stemmen end med fjæset. Hvis jeg ustandseligt hører en skuespillers stemme reklamere for et bestemt produkt, så "ejer" produktet den stemme, og når jeg bagefter sidder på ottende række og ser et stykke med vedkommende, går der let et kvarter, før jeg er i stand til uden forhindringer at møde den rolle, som skuespilleren ellers har arbejdet på i månedsvi. Det kan også undre mig, at der tilsyneladende er en modstand fra folk som skuespilchefen på Det Kongelige Teater mod at få brune skuespillere på scenen i klassikerne, hvor man mener, at de forvirrer publikum eller laver støj på senderen. Det er jo noget vrøvl, når man samme sted er ligeglad med, at skuespillerne på scenen også medvirker i reklamer", siger Christensen. ■

PICS "Under Uret - en blind date" på Teatret Zeppelin. Foto: Jens Roved og Mohammed Zubair

PICS "Max Pinlig - sidste skrig!" med bl.a. Mette Horn og Samuel Heller-Seiffert. Foto: Simon Jeppesen.

NY OVERENSKOMST

BLÅSTEMPLING OG ORDEN I TINGENE

EN OVERENSKOMST PÅ ARBEJDSOMRÅDET TEATER I ERHVERVSLIVET KAN VÆRE MED TIL GENERELT AT HØJNE OMRÅDET, HÅBER RIKKE BENDSEN FRA TEATER SPEKTRUM – EN AF DE ARBEJDSGIVERE PÅ OMRÅDET, DER HAR INDGÅET OVERENSKOMST MED DANSK SKUESPILLERFORBUND.

■ Rikke Bendsen var med fra begyndelsen i forhandlingerne om den nye overenskomst for forumteater og teater i erhvervslivet generelt, som præsenteres på DSF's generalforsamling 15. maj. Hun driver virksomheden Teater Spektrum, der samarbejder med erhvervslivet og det offentlige om bl.a. forumteater, historiefortælling og kommunikationstræning. 8-10 skuespillere er mere eller

mindre fast tilknyttet virksomheden.

Rikke Bendsen havde en dobbeltsidet begrundelse for at gå ind i arbejdet med overenskomsten.

"Jeg synes, vi bevæger os i et meget gråt felt i samarbejdet med erhvervslivet. Det er et område, som vokser, som flere og flere skuespillere har som en niche, og for en dels vedkommende udgør det den primære lønindtægt. Det er et felt, der på græsrodsmaner er vokset sig større. Og jeg synes, der er god brug for at få det gjort mere gennemsigtigt og sikre, at skuespillerne på området har et fælles grundlæggende udgangspunkt", siger hun og tilføjer, at det også betød noget, at de spillere, hun samarbejder med, i stigende grad var pressede af reglerne om supplerende dagpenge og risikoen for at blive erklæret selvstændige.

"For det første blev alle timer omregnet, fordi de ikke blev betragtet som kontrollable, og for det andet ville spillerne risikere at blive betragtede som selvstændige og ryge ud af a-kassen, hvis jeg blev ved med at udbetale honorarlønninger. Det kunne mit spillerhjerte ikke leve med."

UNIK ARBEJDSKRAFT

Spektrum-lederen håber, at selv om der indtil videre kun er få arbejdsgivere, der har tilsluttet sig overenskomsten, så vil den på længere sigt få en betydning for området generelt.

"Dels giver det en blåstempling. En følelse af, at når der er en overenskomst, så er området også værd at tage alvorligt. Og for spillerne kan det forhåbentlig betyde, at hvis de bliver pressede i en lønforhandling, så kan de henvise til overenskomsten", siger hun og tilføjer:

"Der er også som arbejdsgiver noget meget tilfredsstillende i at kunne sige, at denne her række spillere, de får ligesom alle andre mennesker feriepenge og pension og så videre. Jeg har jo selv levet et helt arbejdsliv uden pension. Der er en grundtilfredsstillelse ved at vide, at nu er tingene sgu' i orden."

Ren barnemad har det dog ikke været at nå dertil, hvor hun kan sige sådan.

"Det har været hårdt og bøvlet at få i gang. Jeg sidder som en lille enkeltmandsvirksomhed med i forvejen mange kasketter på. Det har været rigtig udfordrende at skulle sætte sig ind i at udbetale A-indkomst i forhold til B-indkomst, og så feriepenge og pension, ATP og barselsfond. Der har været en del praktisk logistisk arbejde. Og mit vigtigste råd til andre, der har denne type virksomheder og ønsker at tiltræde overenskomsten, er at have en god revisor eller bogholder i hånden fra starten. Det har jeg ikke haft, og det har kostet mig tid og penge. For selvfølgelig lærer man det hen ad vejen, så svært er det jo trods alt heller ikke."

Og hun synes, der er gode argumenter for arbejdsgiverne for at tilslutte sig overenskomsten med det formål at få højnet det område af skuespillerarbejdet.

"Det her er et område, hvor vi rent faktisk har mulighed for at få en ordentlig løn for vores arbejde, fordi vi er en helt unik arbejdskraft for virksomhederne. Der er ikke ret mange af os, og hvis vi er ude på fx et todages seminar, hvor der ud over os er dyre konsulenter, powerpoints og al mulig ballade, så vil vi næsten altid være ratet højest i evalueringen. Det er ekstremt sjældent, det ikke sker. Jeg vil gerne opdrage kunderne til, at den ydelse skal de betale for. Og det kan en overenskomst godt hjælpe med til at gøre", siger hun og afslutter:

"I vores fag er vi ofte så udfordret på vores værdighed. I samarbejdet med erhvervslivet har vi alle muligheder for at ændre på både andres og vores egen forståelse af vores kompetencer og talenter." ■

OVERENSKOMSTEN

❗ Overenskomsten har en minimumsløn for en dags arbejde på 3.100 kr. og 33.000 kr. for en måneds ansættelse.

Herudover har du krav på 10 procents pension af den samlede løn samt feriepenge.

Overenskomsten regulerer forhold som overarbejde, søn- og helligdagsarbejde, transport ud til jobbet samt fremmøder i forbindelse med diverse prøver mv.

Den indeholder også regulering af dine rettigheder, hvis der sker optagelser af dit arbejde.

Når du arbejder under overenskomsten, undgår du omregning af din løn i a-kassen, fordi arbejdstiden er kontrollerbar.

Hvis du har spørgsmål til overenskomsten er du meget velkommen til at kontakte forbundets jurister for yderligere information.

Forbundet vil opfordre alle medlemmer, som arbejder med forumteater, til at anvende forbundets forumteateroverenskomst.

VORES STØRSTE KONKURRENT ER TV OG LIGUSTERHÆK

**NÆSTE SÆSON ÅBNER FREDERICIA TEATER MED EN NY PROFIL.
EN STOR POSE PENGE ER FLYTTET FRA LANDEVEJEN OG IND PÅ
SCENEN, OG SÅ ER DER FASTANSAT FIRE SCENEKUNSTNERE
- PÅ KONTRAKTER UDEN UDLØBSDATO.**

*Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk
Foto: Jonas Ahlstrøm*

Popcorn flyder stadig på gulvet i den gamle biograf-foyer sammen med spredte murbrokker. Der er ved at blive slået hul i væggen til en ny forbindelse mellem teatrets forhal og biograftrummet, og langs væggene står de gamle plysstole og venter på at blive afløst af nye. Efter sommerferien vil Fredericia Teater genåbne med et ekstra scenerum - ud over den hidtidige sal med plads til 800 mennesker vil der være en intimszene med plads til 245 i den tidligere biograf, som teatret har fået brugsretten til.

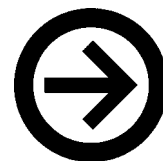
Og aktivitetsniveauet er da også højt på Fredericia Teater, da Sceneliv i foråret kommer forbi til en snak om teatrets nye kunstneriske profil og de økonomiske prioriteringer, den bygger på.

Over teatersalen på kontorgangen sidder teatrets nye chef Søren Møller, der hidtil har været leder af Det Danske Musicalakademi i Fredericia - et job som han sideløbende med sit nye job beholder i en overgangsperiode på tre år. I praksis forholder det sig sådan, at Søren Møller og hans personlige assistent Judith Gorski deler de to job imellem sig - med Søren Møller som leder begge steder.

Den nye leder kom til Fredericia Teater med et kunstnerisk projekt, nemlig at trække teatret tilbage til hjembyen fra den store turnevirksomhed og samtidig skabe en knivskarp lokal og national profil omkring musical.

"Vi vil udelukkende spille nye musicals - forstået på den måde, at det enten er forestillinger, vi selv har udviklet, eller forestillinger, som endnu ikke har spillet i Danmark. Vi er det eneste teater i Skandinavien med den profil, og vi ligger i en by, hvor der i forvejen er fokus på værdiskabelse inden for musical. Der er intet, der tyder på, at denne her provinsby er et dårligere sted at udvikle nye værker end alle andre steder. Husk på, at i forrige århundrede samlede der

sig også nogle af Europas bedste malere i en meget mindre by, der hedder Skagen", siger Søren Møller med et smil.

I næste sæson har teatret premiere på fem helt nye musicals med alt fra 2 til 25 medvirkende skuespillere og musicalperformere.

"Vi vil gerne brede musicalgenren ud og få afmonteret nogle af de klichéfylde forestillinger om, hvad musical er. Vi vil lokke et større publikum til og få nogle af de vante teatergængere ind og lade fordomshatten blive i foyéren. Fx spiller vi en række to- og firepersoners musicals, som er fremragende værker, og som ikke har været spillet i Danmark før", siger teaterchefen.

“ Alle her på teateret er lige vigtige, lige fra teaterchefen, til skuespilleren og sekretæren. Og jeg kan ikke se, hvorfor skuespillere skal ansættes på dårligere vilkår end fx det administrative personale ”

Søren Møller

FASTANSATTE SPILLERE

Et af de første skridt på vejen mod den nye profil var for Søren Møller at droppe den turnévirkksomhed, som i mange år har været teatrets hovedaktivitet. Den nye chef tager egnsteater-titlen meget alvorligt og mener, at den fornemste opgave er at være et aktivt produktivt teater i lokalsamfundet. At han så også håber, at forestillingerne vil være af national og international interesse, det er blot en sidegevinst.

Et naturligt skridt i denne lokale forankringsproces var at ansætte et ensemble på fire musicalperformere på teateret. Og som et særsyn i dansk teater, er de fire ansat fuldstændig ligesom alle andre i virksomheden, nemlig med en kontrakt uden udløbsdato.

"Teater er et holdspil, og det har jeg taget konsekvensen af i ansættelsen af skuespillere. Det giver ro på bagsmækken til at engagere sig i det kunstneriske projekt. Alle her på teateret er lige vigtige, lige fra teaterchefen, til skuespilleren og sekretæren. Og jeg kan ikke se, hvorfor skuespillere skal ansættes på dårligere vilkår end fx det administrative personale", siger teaterchefen, der ikke er bekymret for evt. manglende udskiftning blandt kunstnerne.

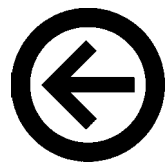
"Jeg vil gerne skabe et kunstnerkollektiv og en tryk ramme – det giver mening for et egnsteater. Og jeg tror, at det er noget, som skuespillerne vil gøre i en periode, og så vil de gøre noget andet. Skulle der opstå samarbejdsproblemer, kan du jo stadig afskedige folk med den begrundelse, fuldstændig ligesom du kan med alle andre faggrupper. Og i et lille ensemble som vores, ønsker man jo typisk ikke at blive, hvis tingene ikke fungerer."

Til gengæld kunne han godt ønske sig muligheden for kortere ansættelse af de mange freelancere, som teateret også får brug for i løbet af sæsonen.

"I en by som Fredericia har vi ikke så stort et publikumsunderlag, som i fx København, og det vil klart være hensigtsmæssigt for os at kunne spille i kortere perioder. Som reglerne er nu, vurderer jeg, at der er forestillinger, der ikke bliver til noget", siger han.

For teaterchefen er en sidegevinst ved at have fire faste spillere forankret i byen, at teatret kan lave mere meningsfulde markedsføringstiltag.

"Vi får mulighed for sammen med skuespillerne at udvikle en række koncepter, hvor vi på en god og meningsfuld måde kommer i kontakt med det lokale erhvervsliv. Fx er vi i gang med at udvikle en 30 sekunders musical, der skal køre som biografreklame. Den skrives til fire personer, og de er så selv med til at udvikle den. I det hele taget får skuespillerne aktivt mulighed for at hyde ind med deres ideer på det her område også."

STOR POST PÅ LANDEVEJEN

Det kunstneriske projekt på Fredericia Teater hviler i høj grad på en stor økonomisk øvelse, som Søren Møller er godt i gang med. Målet er at flytte så mange penge som muligt til scenen. Samtidig med denne manøvre skal teaterchefen afvikle det underskud på 3,5 mio. kr., som han overtog med teatret.

"Mit udgangspunkt har været, at der bliver brugt for mange penge på administration og for lidt på at lave teater. I første omgang har jeg skaffet halvanden mio. kr. mere til scenen fra andre steder, og jeg er ikke færdig endnu. Jeg har flyttet rigtig mange penge ind fra landevejen, fra hoteller, diæter og den slags. Turnévirksohmheden og de udgifter, der lå der, har været en kæmpe post, som jeg i stedet kan bruge på skuespillerlønninger", siger Søren Møller, der også har

kunnet spare penge ved at indgå længere kontrakter med fx leverandører i stedet for at skulle forhandle fra forestilling til forestilling.

Fredericia Teater har et årligt budget på 10 mio. kr. Målet for den nye teaterchef er i første omgang årligt at trække 15.000 - 20.000 mennesker ind i teatrets to sale pr sæson. Og forventningen er, at de primært kommer fra og omkring trekantområdet.

"Vi vil også gerne være kendt nationalt og internationalt, men det er ikke noget, vi regner med, når vi lægger budgetter", siger Søren Møller, der på spørgsmålet om, hvem de nærmeste konkurrenter er, svarer: "Jeg synes ikke rigtig, der er nogen".

"Vi konkurrerer jo ikke med fx Det Ny Teater, vi supplerer hinanden. Hvis du har lyst til noget stort og virkelig spektakulært, så skal du tage på Det Ny Teater. De har langt mere muskelkraft og kan i den afdeling skabe noget meget flottere. Men der er ikke rigtig nogen, der laver det samme, som vi kommer til, og derfor er vores største konkurrent måske nærmere fjernsynet og ligusterhækken. Uanset om dit teater ligger i Fredericia eller København, så er udfordringen at have et produkt af så høj kvalitet, at folk kommer igen og igen - og går ud og siger til deres venner, at de skal gå i teatret. Vi må aldrig gå ud fra, at de kommer automatisk." ■

"De fire er udvalgt blandt de mange ansøgere, fordi de kan mange forskellige ting. Men de har også alle sammen en holdning til teatret. Jeg har bestemt ikke hyret fire nikkedukker. "

Teaterchef Søren Møller om sit nye ensemble

Foto: Søren Malmose

BJØRGE GAMST

28 år. Uddannet i 2011 fra Det Danske Musicalakademi. Har bl.a. medvirket i High School Musical 2 på Fredericia Teater og La Cage aux Folles og Les Misérables på Nørregade Teatret.

THOMAS JENSEN

32 år. Uddannet i 2004 fra Det Danske Musicalakademi. Har bl.a. medvirket i en række forestillinger på Teatret Skægspire samt forestillinger på Fredericia Teater.

MARIA SKULADOTTIR

28 år. Uddannet i 2004 fra Det Danske Musicalakademi. Har bl.a. medvirket i forestillinger på Fredericia Teater samt været understudy i forestillinger på Odense Teater, Nørrebro Teater og i Tivoli.

LARS MØLSTED

26 år. Uddannet fra Det Danske Musicalakademi i 2010. Har bl.a. medvirket i Sweeney Todd på Odense Teater, Spring Awakening på Aalborg Teater og The Sound of Music på Fredericia Teater.

Mit RUNA

**Få adgang til dine
forsikringer, når
det passer dig.**

mine sider - mine muligheder

Du kan:

- ændre dækning på dine forsikringer
- få et tilbud på nye forsikringer
- anmelde skader
- se skader fra de sidste fem år
- se din forsikringsoversigt
- se dækningsoplysninger
- se prisoplysninger
- læse dine forsikringsvilkår
- tilmelde Betalingsservice

Du kan også bestille:

- rødt og grønt kort
- rejsekort
- nyt girokort
- kopi af policer

Log ind på Mit RUNA på www.runa.dk

RUNA FORSIKRING A/S

HVEM ER BUSH

Bush Hartshorn i forestillingen
"Wolf and Woman" fra 2006.
Foto: Martin Sookael.

HAN ER DEN NYE LEDER AF DANSESCENEN, KOMMER FRA ENGLAND OG HEDDER HARTSHORN TIL EFTERNAVN. HAN VIL CHOKERE MED MÅDE, OG HAN VIL GERNE FINDE VEJEN TIL AT FÅ FLERE HUDFARVER BLANDT PUBLIKUM I CARLSBERG BYEN

Tekst og foto: Diana Axelsen

■ Hvem er Bush Hartshorn? Spørgsmålet får den nyligt ankomne englænder til at tie helt stille i næsten et minut i sin søgen efter et fyldestgørende svar. Han har kun været i landet i en uge for at finde noget at bo i og lige så stille starte op, inden han bliver officiel leder af Dansescenen d. 1. april.

Efter den lange stilhed åbner han: "Jeg kan godt li' at hjælpe folk til at yde deres bedste. Jeg vil gerne se dem blomstre. Det får jeg et kick ud af. Når jeg ser tilbage, så er det den slags arbejde, som jeg har nydt mest. Alle har brug

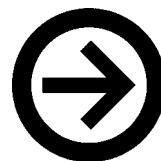
for hjælp, og jeg kan lide at være den, der hjælper".

Stillingen som leder af Dansescenen sammenligner Bush Hartshorn med at være manager af et fodboldhold. Han skal ikke sparke til bolden eller være træner, men han skal hjælpe alle til at yde deres bedste og udvikle det.

"Alle skal være toptunede, og det er mit ansvar, at de er det", fastslår han.

LYTTEREN

Egentlig ville han være dyrlæge, og når man møder den

lune mand med skægget og det hyggelige men alligevel gnistrende blik, så kan man sagtens se ham som en rigtig rar og kompetent dyrlæge traskende rundt i et engelsk landskab med en stor taske i hånden og gummirøjsere til op over knæene. Han osrer af ro og stabilitet, men inde under det rolige lurer noget helt andet.

Endnu en lang tænkepause opstår, da han får et spørgsmål om, hvad hans vigtigste evne som leder er. Han gør klart, at det med at hjælpe er et behov, han har – ikke en evne. Han er i stand til at lytte, mener han. Det er en vigtig evne, og den vil han få stærkt brug for i sin nye stilling. Han skal ikke kun lytte til personalet og de udøvende kunstnere på Dansescenen men også til publikum, og han vil forsøge at få dem til at lytte tilbage.

"Når man lytter til andre, så begynder de også at lytte til dig. Det er begyndelsen til tillid", fortæller Bush Hartshorn og uddyber:

"Hvis publikum føler sig trygge og at nogen tager hånd om dem, så kan de begynde at lytte. Så hvis man giver dem en ramme, så hjælper man dem til at fokusere på, hvad der sker på scenen".

PUBLIKUM SKAL LEDES

Som kunstner må man gerne bryde rammerne lidt og chokere, men ifølge Bush Hartshorn skal man passe på ikke at skræmme folk væk. De skal være trygge først, før de tør åbne sig og ikke bare blive forargede og lukke i. Han kommer med et eksempel:

"Vi lavede en forestilling udenfor på Lord Byrons ejendom, og så gav vi simpelthen publikummerne et tæppe hver, for vi vidste, at det ville blive koldt i løbet af aftenen. Det fik dem til at føle sig trygge lige med det samme. Vi passede på dem, og så var de klar til at lytte.

Jeg har også været på en turne, hvor der var et hvidt gulv, og hver aften skulle vi sætte sort tape på det i striber. Instruktøren var så hys med, at tapen skulle sidde helt lige, så publikum ikke ville sidde og fokusere på, at tapen sad skævt. Rammen skal være sikker".

Endnu kender Bush Hartshorn ikke det danske dansepublikum, men hans erfaringer fra det øvrige Europa går i retning af, at man ikke kan lide at blive alt for overrasket, når man går ind for at se en danseforestilling. Dog kan publikum klare mere på Europas hovedland end på de Britiske Øer, mener han.

"Men folk skal altså ikke skubbes nogen steder hen. De skal

ledes. Man gider ikke blive skubbet rundt. Folk skal heller ikke chokeres, de skal overraskes... for at holde interessen. Ikke alle kan lide overraskelser, men jeg tror, at de fleste gerne vil provokeres en anelse. Det er jo en del af kunsten, syntes jeg... at udfordre", siger englænderen tænkstomt.

PERFORMANCE MED OMTANKE

Det er en udfordring at skulle udvikle et sted, når hovedparten af produktionerne er producerede af andre. Dansescenen fungerer i høj grad som en åben scene, hvor dansekompanier kan leje sig ind med en forestilling.

Bush Hartshorn siger:

"Jeg kan kun rykke rundt på det, der er, så det er ikke helt op til mig at sætte den kunstneriske agenda. Jeg skal først og fremmest bringe kunstnerne sammen med publikum. Få dem til at efterlade noget af deres hjerne i indgangen, så de kan opleve lidt mere og tænke lidt mindre... altså publikum".

Han ser igen sin rolle i forhold til performerne som en hjælper. En, der en gang imellem kigger med fra sidelinjen og bidrager med lidt rådgivning, så ægteskabet mellem dem og folk på rækkerne opstår lidt lettere.

"Performerne bevæger sig nogle gange hurtigere end publikum. Så må de sagtne farten og tage folk med og guide dem. De skal være klar over, hvad de forlanger af folk. Alle kender den der med "Jeg vil ikke forklare min kunst". Jamen, jeg siger ikke, at man skal forklare den. Man skal som kunstner bare give folk nogle redskaber, ligesom man heller ikke må forlange, at folk skal se en 3D-film uden at have fået udleveret et par 3D-briller", gestikulerer han og tilføjer:

"Man skal overraske, men med omtanke... og ansvar".

Igen har han en lille anekdote i ærmet.

"Jeg husker en forestilling, jeg så for 25 år siden i Manchester. Der var et kæmpe, sort, caraibisk publikum til en forestilling med en sort, homoseksuel danser. På et tidspunkt stod han midt på scenen og lod alt tøjet falde, så han var helt nøgen, og der gik et gip igennem hele forsamlingen. Det var England for 25 år siden, og det var helt uhørt og chokerende. Det, der så skete, var, at helt til slut i forestillingen, kom en utrolig sangerinde på scenen. Hun sang, som havde hun en direkte linje til Gud, og der var ikke et øje tørt. Instruktøren havde åbnet os op, rakt ud til siden, kørt rundt med os og chokeret og så lukket og healet os til sidst. Han efterlod ikke nogen med åbne sår og satte dem ud i kulden. Sådan skal det gøres".

VEJEN TIL DANSESCENEN

Bush har ikke personligt været med til at producere noget siden 1996. Han har været mentor, guide, forretningsmand og lastbilchauffør, og så har han stået i spidsen for danseprojekter som netværket Junge Hunde og dansetrupper som Greenroom og Yorkshire Dance. Som aktiv danser og performer har han dog været på scenen i 2006 i forestillingen Wolf and Woman, der vandt adskillige priser i en koreografikonkurrence i Letland.

Baggrunden for hans nuværende karriere er teater med dans og bevægelse som hovedtema, og vejen til teatret fandt han som lastbilchauffør.

"I 70'erne var jeg langturschauffør, og en dag tog jeg en fyr med, der tomlede. Han var med i en teatergruppe, og det syntes jeg var ret cool. Så det ville jeg undersøge og meldte mig til en optagelsesprøve på teaterskolen Dartington College of Arts. Jeg kom ind, og så var det slut med at køre lastbil...

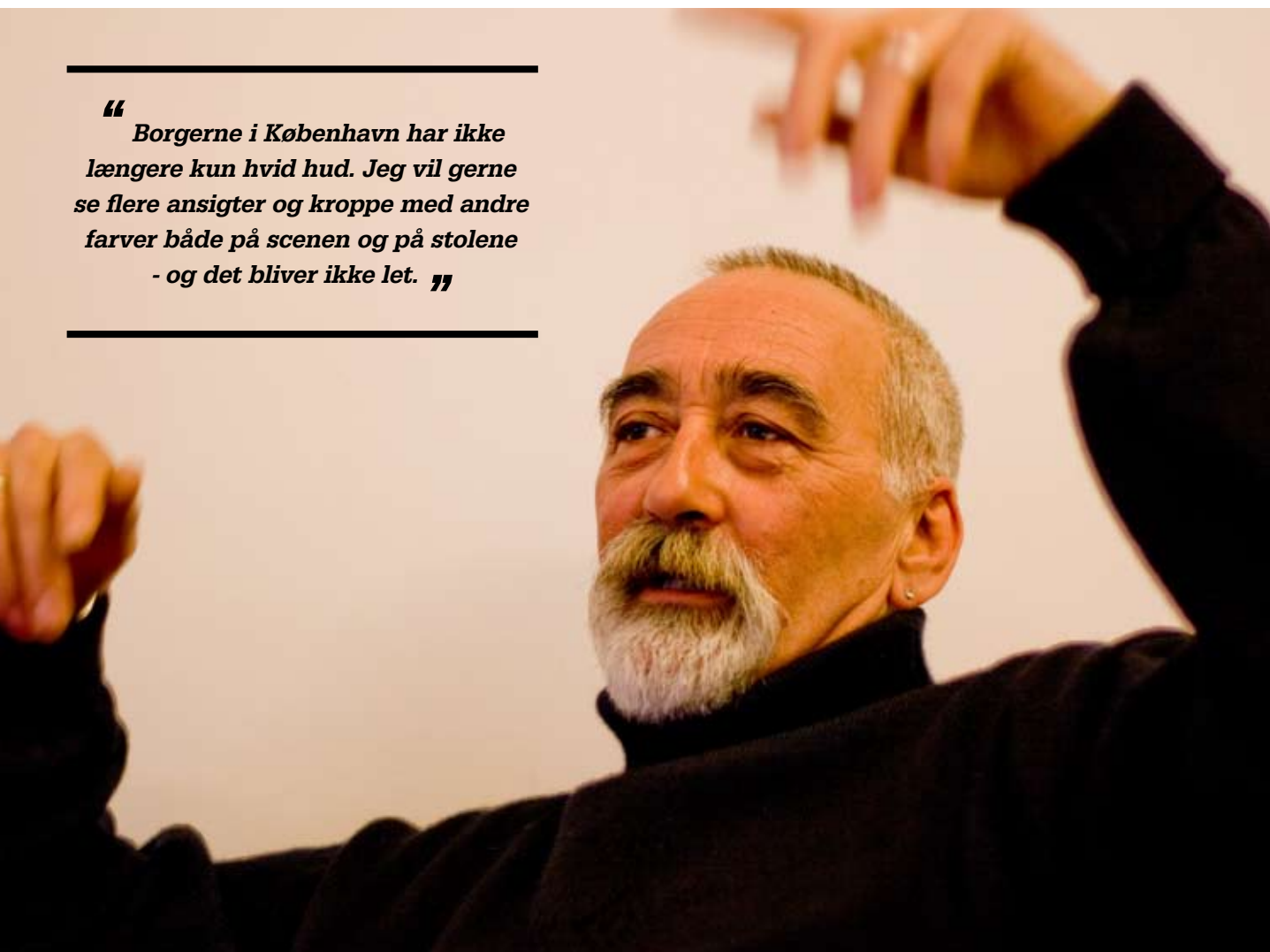

**“
Borgerne i København har ikke
længere kun hvid hud. Jeg vil gerne
se flere ansigter og kroppe med andre
farver både på scenen og på stolene
- og det bliver ikke let. ”**

---

men det var jo stadig noget med at turnere”, smiler Bush Hartshorn.

Helt slut var det nu ikke med de lange ture i lastbil. Flere gange i sin karriere har han taget jobbet op igen, når der var huller i kalenderen. .

NYE ANSIGTER

Efter ankomsten til Danmark er det gået op for ham, at han får en udfordring med det danske sprog, for alle taler så godt engelsk, at han ikke automatisk bliver tvunget til at tale dansk. Alligevel lægger han vægt på at lære dansk, og han agter både at deltage på det obligatoriske, offentlige sprogkursus for udlændinge og tage privattimer.

”På det offentlige kursus bliver min hovedopgave faktisk ikke at lære dansk, men jeg vil forhåbentlig træffe en del udlændinge der, som jeg kan komme i kontakt med og lytte til. For jeg vil gerne se Dansescenen udvide med andre end de sædvanlige publikummer”.

Bush Hartshorn går hen til en flipover og vender et par sider, indtil han når frem til en side, hvor på der er skrevet ord ned om Dansescenens mission i brainstormform. Her står der, at scenen skal vise dans og performance til alle borgere og besøgende i København.

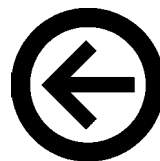
”Borgerne i København har ikke længere kun hvid hud. Jeg vil gerne se flere ansigter og kroppe med andre farver både på scenen og på stolene - og det bliver ikke let. Vi skal passe på

med at give folk, det de vil have – det, de forventer. Når man forventer jordbæris, så er det en grim overraskelse at få marinerede sild. Så det er noget med at matche det, der sker på scenen med det rette publikum. Vil man have et etnisk broget publikum, så må man reflektere det på scenen”, mener Bush Hartshorn, der ikke vil afvise, at vi snart kan opleve rappere i hængerøvsbukser på scenen i Carlsberg Byen.

Indtil videre har Bush Hartshorn en kontrakt på fire år. Derefter kan både han og bestyrelsen overveje, om samarbejdet skal fortsætte.

Det første år er Dansescenens repertoire ikke bestemt af den nye leder men af den afgangende, Louise Seibæk. Det er rigtig godt, syntes den nye mand på posten. Så kan han til at begynde med koncentrere sig om at udvikle sin linje og de nye tiltag, som han ønsker at bidrage med – og forstå alle de nye indtryk.

Og så vil vi finde ud af mere om, hvem Bush Hartshorn er. ■

BLÅ BOG

1982 uddannet fra Dartington College of Arts

1990-1998 kunstnerisk leder af teatret Greenroom

1998-2007 kunstnerisk leder af Yorkshire Dance

2008 Konsulent og koordinator for Daghdha Mentoring Programme

Desuden var han i midten af 90'erne grundlægger af netværket Junge Hunde

DANSESCENEN

Dansescenen er en del af Dansehallerne, som også omfatter Dansk Danseteater og Dansens Hus. Siden sommeren 2009 har institutionen holdt til i Carlsbergs gamle bygninger på Pasteursvej på Vesterbro.

Dansescenen, som er et lille-storby-teater under Københavns Kommune, har tre scener Lille Carl, Store Carl og en mindre foyerscene Mini Carl, hvor dansere opfører ca. 20 forestillinger årligt.

ANDRE OM BUSH

TREVOR DAVIES

– PROJEKTLEDER AF AARHUS KULTURHOVEDSTAD 2017

Trevor Davies har tidligere mødt Bush Hartshorn blandt andet i 1989 under projektet "Storbynætter".

"Altså, Bush har en baggrund fra performance, så det vil man nok kunne komme til at mærke lidt. Han er et meget åbent og søgende menneske, og derfor vil han nok ikke komme med en bestemt stilart, som Dansescenen

skal følge. Jeg tror, han vil forsøge at udfordre dansen og grænserne mellem stilarter og kulturer. Rap og tango kan jo også være nyskabende.

Hans ankomst passer rigtig godt til, hvor dansen er nu, for den trænger til at blive udfordret, syntes jeg. Det er tid til at sprænge nogle rammer, for den har levet et lidt beskyttet liv i en tid, hvor det var nødvendigt for den for at finde tryghed i formen. Men nu skal kroppen genfindes i en ny sammenhæng.

Han vil sikkert også lave en del projekter ud af huset, kunne jeg forestille mig. Noget med at inddrage hele området oppe ved Carlsberg.

Mit råd til Bush Hartshorn er: Hav tålmodighed - ting tager tid." ■

LOUISE SEIBÆK

– TIDLIGERE LEDER AF DANSESCENEN

Louise Seibæk kender Bush Hartshorn gennem det internationale danse miljø og netværket IETM.

"Jeg har forhåbninger om, at Bush Hartshorn med sin internationale profil kan blive den, der kan få ørenlyd og respekt hos kulturpolitikere. De arbejder med en dansk, selvtilstrækkelig tænkning og forstår lige nu ikke, at hvis

dansen skal udvikle sig, så kræver det, at der kommer flere udenlandske samarbejder, og det kræver altså penge. Dansen og dens udvikling er truet, som jeg ser det, og vi har ingen muligheder sammenlignet med for eksempel de andre nordiske lande, der har mere end tre gange så store bevillinger. Dansen vil stå stille, hvis vi ikke bryder grænserne ned og bliver mere internationale, for man kan ikke udvikle sig i et lukket rum. Mit råd til Bush Hartshorn er, at han ikke må lade sig lulle ind i den danske vanetænkning, og at han bare skal gå på tværs, som det passer ham." ■

CIRKUS CANNES

MØDET MELLEM STJERNESKUESPILLERE OG JOURNALISTER OMKRING DE RUNDE BORDE PÅ DE STORE FILMFESTIVALER ER AT GØRE EN DYD UD AF NØDVENDIGHEDEN. DET ER ET CIRKUS, DER KAN VÆRE RÆDELSFULDT FOR BEGGE PARTER, MEN DET KAN OGSÅ AF OG TIL VÆRE SJOVT OG LÆRERIGT.

Af Jacob Wendt Jensen, filmjournalist

■ Når dette nummer af Sceneliv lander i postkassen er der igen inviteret til filmfest i Cannes – i år fra 11. til 22. maj. Jeg har selv været med som journalist i mere end ti år, og hvis det går, som det plejer, vil Lars von Triers "Melancholia" være i centrum - i hvert tilfælde i de danske medier. Men også Nicholas Winding Refn vil få opmærksomhed med sin

Hollywood-producerede "Drive", der ligesom Trier deltager i hovedkonkurrencen.

Når "Melancholia" er vist for pressen en morgen midt i maj kl. 8.30, vil instruktøren og de medvirkende, der bl.a. tæller Kirsten Dunst, Kiefer Sutherland, Charlotte Gainsbourg, Stellan Skarsgård og Jesper Christensen, stille op til et gigantisk pressemøde med flere hundreder af journalister. Omkring frokost samme dag og i to til tre dage efterfølgende, vil Lars von Trier og stjernerne sidde bænket omkring runde borde og tale med et sted mellem 100 og 300 journalister. I bundter på otte til ti stykker og i rundt regnet tyve minutter ad gangen. Sådan er vilkårene for både kunstnere og journalister i det store Cirkus Cannes i dag.

STRAMMER PR-SKRUE

Jeg mødte engang en ældre belgisk journalist. Han kunne fortælle, at i gamle dage – det vil sige i 1950'erne og 1960'erne – styrede festivalledelsen selv interviews med de store stjerner, og der kunne man nærmest bare gå ind og bede om et solointerview med Cary Grant – og så fik man det!

Selv har jeg været med til filmfestivalen i Cannes siden 1999. Året efter Lars von Triers "Idioterne" og Thomas Vinterbergs "Festen" fik drejet det internationale spotlys kraftigt hen imod dansk film. Allerede dengang var pressearbejdet sat i system. Men med en unik chance for at profilere sine film for

verdenspressen og et PR-maskineri, der bliver stadig mere velsmurt, bliver legepladsen for filminstruktører, skuespillere og journalister stadig mere begrænset.

Jeg forestiller mig, at det hele er ligeså kaotisk set fra instruktøren og skuespillernes side. Men alle kender spillet og spiller det efter bedst evne. En film kan få uvurderlig meget omtale på meget kort tid, og journalisterne kan få godbidder med hjem, der kan bruges i aviser og på nettet op imod et helt år efter, når de forskellige film får premiere i journalisternes hjemlande.

DET GODE SPØRGSMÅL

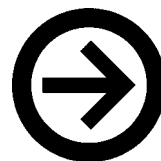
Mødet mellem skuespiller og journalist er ekstremt kort omkring det runde bord, hvor mange journalister kæmper for at få fyret deres egne spørgsmål af. Hvordan fælles-interviewet forløber kan være meget forskelligt afhængig af stjernen og sammensætningen af journalister.

Jeg har engang hørt om en journalist fra BT, der spurgte Eddie Murphy, om det var ham selv, der lagde lyd til prutteorgierne i "The Nutty Professor"? Journalisten placerede spørgsmålet til sidst for at ikke at ødelægge interviewet for de andre, og på den anden side – måske kunne der komme et sjovt resultat ud af spøgen? Eddie Murphy blev møgsur og rundede interviewet af på en studs, og det forstår man måske godt.

Decideret sure skuespillere har jeg aldrig oplevet. Nærmest alle er meget professionelle. Selv Penelope Cruz, der blev syg i løbet af dagen og næsten helt havde mistet stemmen, da jeg skulle interviewe hende om Pedro Almodóvars "Brudte favntag". De sidste to interviewgrupper blev slået sammen, tiden blev forkortet fra 20 minutter til 12 og så er der altså lang vej hjem, hvis man har planlagt en artikel på flere sider til et magasin.

Jeg nåede heldigvis at fyre et godt spørgsmål af. Jeg bilder mig ind, at jeg har fundet et spørgsmål, der næsten altid giver

Fra optagelserne til
Lars von Triers "Melancholia".
Foto: Christian Geisnæs.

et godt svar: "Hvordan har din karriere formet sig i forhold til, hvad du gik og troede og håbede på som helt ung skuespiller?" Svarene bliver her altid lange, ret så reflekterede, og så har du pludselig en indgang til at skrive om hele karrieren ved siden af den aktuelle film.

Nogle interviews er gode og andre er knap så gode. Sådan er det. Nicole Kidman var ultra-professionel, da hun skulle tale om "Dogville" og Lars von Trier. Alle journalister om bordet fik noget med hjem. Renée Zellweger var en af de stjerner, der var mest intens i sin relation til hver enkelt spørger, da jeg talte med hende om "Chicago" i Berlin. Hun gjorde sig umage for at forstå hvert enkelt spørgsmål, kiggede journalisten ind i øjnene og svarede grundigt og passioneret. Det er noget vi kan lide.

STJERNER FIK GRINEFLIP

Kan man komme galt af sted som journalist? Ja, det kan man absolut godt. Engang var jeg med på en hel interviewdag på den anden film i trilogien "Ringenes Herre", hvor det blev til syv eller otte interviews med snart sagt alle medvirkende ned til den sidste runner. Skuespillerne Bernard Hill (Theoden) og Brad Dourif (Ormetunge) sad for bordenden i en af seancerne og i min iver efter at imponere især Dourif, der selv havde

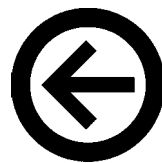
imponeret mig voldsomt som den unge stammende Billy Bibitt i min favoritfilm "Gøgereden", fandt jeg på følgende, synes jeg selv, geniale spørgsmål:

"How would you describe the way the "Lord of the Rings"-movie fits into your career-landscape?"

Jeg fiskede lidt efter, om de stod med et højdepunkt i karrieren her. De brød begge to sammen af grin, da spørgsmålet var stillet. Jeg husker det nærmest som om de hulkede meget længe. "Career-landscape... ha, ha, ha". Det ord havde de alligevel aldrig hørt før, og det havde jeg for den sags skyld heller ikke selv. Da de havde samlet sig lidt, fik jeg en mild lektion i, hvordan en skuespiller af deres kaliber og rang (som jeg selv synes er høj!) under ingen omstændigheder bestemmer, hvad de er med i – og at de bare er taknemmelige for at have et eller andet at lave det meste af tiden.

Selv om det ligner et cirkus set udefra, er jeg med garanti i gang igen ved de runde borde i Cannes, når disse linjer læses. For det er en manege med sine helt egne regler og sin helt egen charme. ■

"Det er et enormt skægt arbejde, men det er også hårdt. Det sværeste er at skulle svare på engelsk, og måske taler nogle af journalisterne endnu dårligere engelsk, end du selv gør. Men man bliver bedre gang for gang", fortæller Trine Dyrholm om det intense presgearbejde på store filmfestivaler. Her ses hun, da hun var i Cannes med "Festen". Foto: Claus Lunde

DE ARKETYPISKE HISTORIER OPSTÅR

Af danske skuespillere er Trine Dyrholm en af dem, der oftest har været med ved pressebordene på de store filmfestivaler. Det er hårdt arbejde, men hun lærer også noget hver gang, om så hun har været i Berlin med Annette K. Olesens "Forbrydelser" og Pernille Fischer-Christensens "En Soap", i Rom med Susanne Biers "Hævnen" eller i Cannes med Thomas Vinterbergs "Festen".

"Når du går fra det ene rundbord til det andet fyldt med journalister, begynder historien på en måde forfra ved hvert bord. Det betyder, at der langsomt opstår et mønster af fortællinger om den pågældende film. De arketypiske historier kommer frem på den måde. På nogle film drejer det over imod, hvad der skete under optagelserne, hvor det på andre film centrerer sig om forberedelserne til filmen", fortæller Trine Dyrholm.

Mange af de samme spørgsmål dukker op igen og igen, og det er Trine Dyrholm glad for. Det betyder, at man langsomt kan raffinere sine holdninger og meninger.

"De gange, vi har haft tid til det, har vi, før det går løs, sat os ned med instruktøren, om så det har været Susanne Bier, Pernille Fischer-Christensen eller Annette K. Olesen, og forbedret os lidt, og jeg har lige tænkt lidt over, hvad forskellige ting hedder på engelsk. De store stjerner har garanteret en coach til den slags. Skuespillere kan til et vist punkt slippe af sted med at køre lidt på charmen, som kunstneren der ikke rigtigt kan finde på at sige noget. Jeg tror, det er sværere og mere forpligtende at være en instruktør med sin film under armen."

Trine Dyrholm er overrasket over, hvor seriøse journalisterne er på de største festivaler.

"De forskellige interviews handler ekstremt meget om filmen – om produktet – og de plejer at være ret alvorlige. Temaerne bliver vendt, samarbejdet på filmen bliver analyseret, og så kan nogle interviews godt blive mere personlige end andre. Men de tager altid deres udgangspunkt i filmen og det er rart. For det meste er journalisterne "på". Men så kan man af og til også godt mærke, hvis det hele bliver lidt standard-agtigt, og så er det fordi de ikke er så vilde med filmen", fortæller Dyrholm.

Andre øjne end danske på en dansk film afføder også ofte andre spørgsmål, om så de kommer fra Kina, Brasilien, Holland eller Japan.

"Det er et enormt skægt arbejde, men det er også hårdt. Det sværeste er at skulle svare på engelsk, og måske taler nogle af journalisterne endnu dårligere engelsk, end du selv gør. Men man bliver bedre gang for gang. Mest nervøs bliver jeg til det store officielle pressemøde lige efter pressevisningen og ofte verdenspremieren på filmen. Der sidder du i et panel, du bliver transmitteret på en storskærm, og så går det løs foran verdenspressen. Ofte har du ikke talt så meget om filmen endnu, og så kan det godt gå hen og blive lidt surreelt det hele. Første gang blev jeg forskrækket over det store presseopbud og det med at have en oversætter i ørerne samtidig med, at der sker noget i salen. Det kræver sin kvinde. Samtidig med at du risikerer at føle dig lidt kluntet, kan det også være sjovt". ■

ARKIVER I DANSENS HUS

■ Det er ikke kun Teatermuseet, Det Kongelige Bibliotek og Filminstituttet, der har fyldige arkiver inden for film og scenekunst. I Dansens Hus i Dansehallerne har i Danseinformationscentret både et fysisk og et digitalt arkiv. Begge arkiver udbygges i det tempo, der kan rejses midler til det – dog modtages jævnligt fysisk materiale fra koreograferne, ligesom centeret ind imellem får private samlinger.

Arkivet går tilbage til sidst i 1960'erne med materiale fra Living Movement, som er noget af det tidligste vi har. Desuden har vi fx hele Nanna Nilssons produktion samt Åben Dans' historie fra Jorge Holguin Danseteater og Kathryn Ricketts til nu.

Arkivet har fotos, videos, tegninger, programmer, notater, plakater mv. samt en mindre samling magasiner og bøger.

Det digitaliserede materiale kan ses på www.dansearkiv.dk. Der er i øjeblikket registret 119 opsætninger, 122 grupper, 755 personer, 54 scener, 136 fotos og 6 videos. Dansearkiv.dk søger midler til at blive udbygget, så dette hjørne af kulturarven kan sikres for kommende generationer.

Det fysiske arkiv findes i Danseinformationscentret i Dansens Hus. Man kan læse eller se dansefilm på stedet – de udlånes ikke. Der er fri adgang til arkivet i dagtimerne.

Dansens Hus er en del af Dansehallerne på adressen Pasteursvej 14, 1799 København V.

Q&A MED STEPHEN SCHWARTZ

– MØD EN AF VOR TIDS STØRSTE KOMPONISTER OG TEKSTFORFATTERE.

■ Kom og hør om en helt unik og formidabel karriere inden for musical, film, musik og opera. Som en del af denne Q&A vil der bl.a. være en lille arbejdsdemonstration af, hvordan et konkret nummer udvikler sig fra første idé til det færdige nummer i forestillingen og de musikalske, men især dramatiske, overvejelser, som indgår i denne proces.

Stephen Schwartz er bedst kendt i Danmark som komponist og tekstforfatter til bl.a. for "Godspell" og "Wicked" samt DreamWorks animationsfilmen "The Prince of Egypt", som han vandt en Oscar for i 1999 for "Best Original Song" ("When You Believe" – Mariah Carey & Whitney Houston). Herudover har han skrevet tekst til en lang række kendte animations- og spillefilm bl.a. Disney's "Enchanted" samt "Pocahontas" og "The hunchback of Notre Dame", begge med musik af Alan Menken. Den sidste blev efterfølgende overført til scenen, og blev den længst spillende musical i Berlins historie. I 2005 bidrog Stephen Schwartz med sange til den danske musical "Mit eventyr", som en del af fejringen af 200-året for Hans Christian Andersen.

Andre værker som Stephen Schwartz har skrevet er bl.a.: "Pippin", "The Magic Show", "The Baker's Wife", "Working" og "Children of Eden". Han skrev – i samarbejde med Leonard Bernstein, tekster til Bernstein's "Mass".

Hans første opera "Seance on a wet afternoon" havde premiere ved Opera Santa Barbara i efteråret 2009, og er netop blevet sat op på New York City Opera. En biografi, "Defying Gravity," er netop udgivet af Applause Books.

Under vingerne af ASCAP (amerikansk Koda), leder han udviklingsworkshops for nye musicals i både New York og Los Angeles, og er lige nu President of the Dramatists' Guild i USA.

Stephen Schwartz fik for nylig sin egen stjerne på Hollywood Walk of Fame og er blevet indskrevet i det meget eksklusive Theatre Hall of Fame og Songwriters Hall of Fame. Herudover har han vundet tre Oscars, fire Grammy Awards, fire Drama Desk Awards, og en mindre række tennis-trofæer. www.stephenschwartz.com

Kurset arrangeres af Statens Teaterskole og Dansk Skuespillerforbund.

Samtalen ledes af rektor ved Det Danske Musicalakademi, centerleder af Uterus og teaterdirektør for Fredericia Teater Søren Møller

---

Sted: Dansk Skuespillerforbund,
Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C.

Tid: 18. maj kl. 15.00 til 17.00

Tilmeldingsfrist:
9. maj via www.teaterskolen-efteruddannelsen.dk

Pris: 50 kr.

SE ALLE DSF'S KURSER PÅ
WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK

PAS PÅ KLIMAET - OGSÅ NÅR DU ER PÅ JOB

VI VED EFTERHÅNDEN GODT, AT DET ER VIGTIGT FOR VORES KLIMA OG MILJØ, AT VI SPARER PÅ STRØMMEN OG BENZINEN OG I DET HELE TAGET TÆNKER OS OM. MEN GØR VI DET SAMME, NÅR VI GÅR PÅ ARBEJDE SOM KUNSTNERE? SCENELIV SER PÅ, HVORDAN VI KAN TÆNKE KLIMAVENTLIGT OGSÅ PÅ SCENEN, FORAN KAMERAET OG I GARDEROBEN.

Af Diana Axelsen

■ "Det er vel teatrets ansvar". Man kan næsten høre svaret på spørgsmålet: "Hvem har ansvar for, at der ikke udledes unødvendigt CO2, når der produceres i teaterverdenen?"

Men det er faktisk muligt at være den påvirkende faktor på arbejdspladsen, så alle begynder at tænke lidt mere på klimaet - også på produktionerne rundt om i landet. Og det gælder uanset, om du er fastansat eller, som de fleste, freelancer på skiftende arbejdspladser.

Her er nogle forslag til, hvordan du kan være med til at sætte fokus på, hvor meget CO2, der udledes på din arbejdsplads, og hvordan du skærper din egen klimaprofil i arbejdet som udøvende kunstner.

GENBRUG

Genbrug så meget som muligt. Aviser, pap, tøj, glas, dåser og papir skal afleveres til genbrug, så vi minimerer mængden af affald. Køb brugte ting og tøj til forestillingen eller filmen på loppemarkedet. Der er ofte mere liv i rekvisitter og kostumer med naturlig patina.

SLUK LYSET

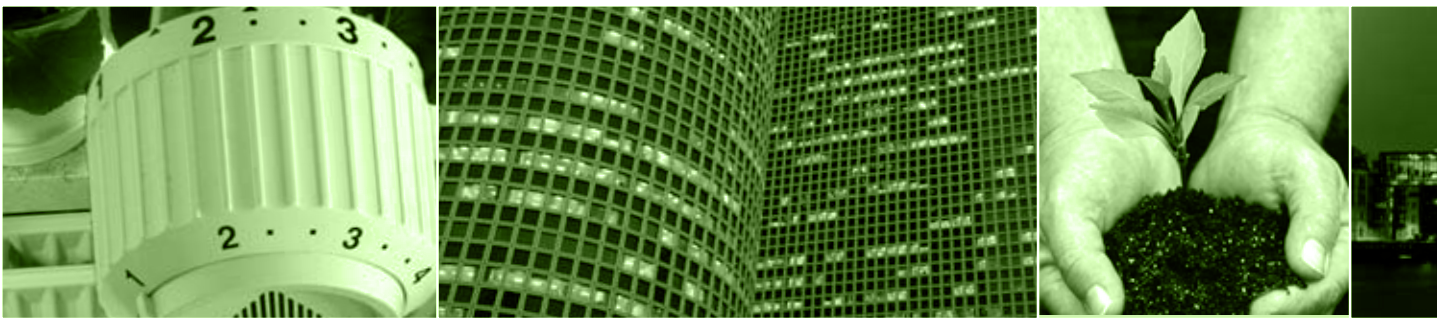
Husk at slukke lyset, når der ikke er brug for det – for eksempel når man ikke opholder sig i garderoben.

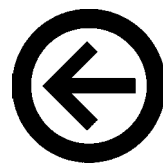
LED-LYS

Skift el-pærer ud med LED-lys eller andre energibesparende lyskilder. Ikke alene bruger LED-lys mindre strøm, de har også en markant længere levetid.

MILJØVENLIG KEMI

Rengøringsmidler, sminke, shampoo og sæbe kan være mere eller mindre skadelige for miljøet. Sørg for, at du og produktionen bruger så miljøvenlige produkter som muligt. Gå eventuelt efter svanemærket. Brug også en frisør, der er opmærksom på ikke at belaste miljøet unødigt.

PARKER BILEN

Erstat turen i bilen med tramp i pedalerne eller benyt dig af den offentlige transport, når du skal på arbejde. Skal du bruge en bil, så køb en miljøvenlig bil, der udleder så lidt CO2 som muligt. Se også på, om produktionen kunne bruge en ladcykel en gang imellem i stedet for at tage varevognen ned for at hente en lampe eller et par sko. For hver liter benzin eller diesel, der bruges, udledes der ca. 2,5 kg. CO2.

BRUG GENBRUGSSTATIONEN

Elektronisk udstyr som pc'ere, lydudstyr, lamper, radioer, tv, grafisk udstyr med mere skal afleveres på genbrugsstationen, når det afgår ved døden. Giftige komponenter fra elektronikken skal destrueres, så de ikke forurener jorden.

KØB AFLAD

På hjemmesiden www.carbonneutral.com kan du støtte solcelle- vindmølle- eller planteprojekter økonomisk og derved hjælpe naturen til at optage den CO2, som du har udledt ved en flyrejse eller lignende. Du kan også selv plante et træ. Et enkelt træ optager i gennemsnit ét ton CO2 i løbet af dets levetid. Mange kan også købe CO2-kvoter (bl.a. på www.dongenergy.dk), så der er færre til rådighed for virksomheder, der opkøber dem for at få lov til at forurene.

TØR I VINDEN

Hæng vasketøjet til tørre i den danske vind så ofte som muligt i stedet for at sætte gang i tørretumbleren. Hvis du tre gange skipper tørretumbleren, så sparer du atmosfæren for 200 kg. CO2.

KOLDVASK

Vask tøj på 30 grader i stedet for 40 grader. Det vil nedsætte belastningen af miljøet, og tøjet vil blive lige så rent, hvis man bruger et vaskemiddel, der er beregnet på koldvask. Husk at fylde vaskemaskinen helt op hver gang.

NED MED TEMPERATUREN

Skru termostaten på radiatoren ned med en enkelt grad og tag en trøje på. På den måde kan din arbejdsplads spare ca. 6 procent på varmeregningen og tilsvarende på CO2-udslippet.

GENBRUGSPAPIR

Papir til præsentationsmateriale, plakater og lignende kan sagtens være af genbrugskvalitet. Nu fås også godt genbrugspapir til kopimaskiner og printere.

TRYK GRØNT

Skal der trykkes materiale, så findes der trykkerier, der er CO2-neutrale. Det vil sige, at de minimerer deres miljøbelastning og opkøber CO2-kvoter.

SLUK FOR STAND BY

Sluk for de røde lamper. Stand by-funktionerne bruger meget strøm. Faktisk kan man spare 10 procent af elektriciteten ved at slukke for dem – og tilsvarende udlede mindre CO2.

INDFLYDELSE

Husk, at dine arbejdsgivere kun er mennesker. De kan ikke altid tænke på alt og følge med i alt. Derfor er det tilladt at hjælpe dem til at tænke mere klima ind på arbejdspladsen. Du kan altid gå i spidsen ved at være den gode rollemodel, men du kan også direkte gøre opmærksom på, hvor produktionen kan spare både i det store og i det små. Bekymrer man sig på din arbejdsplads ikke så meget om miljøet, så kan du sikkert fange deres opmærksomhed, hvis du fortæller dem, hvor meget de kan spare i kroner og ører ved at tænke grønt.

AT SKRIVE SKUESPIL

Af Benjamin Kitter

■ Dramatikeren Arne Katholm har udgivet en revideret udgave af sin „Håndbog for manuskriptforfattere – At skrive skuespil“. Bogen henvender sig til alle med interesse i dramatikerens arbejde, både de, der selv skriver/vil skrive, og de, der blot er nysgerrige på faget.

Som kunstner er det altid spændende – og nødvendigt – at høre andres mening om det, vi laver.

Uanset om de har ret, eller om de (som sædvanlig) ikke har fattet meningen, er det inspirerende.

Arne Katholm har fattet meningen. Og han har en mening, og han skriver med en stor og smittende kærlighed til teatret, hvilket gør bogen til inspirerende læsning. Den er direkte i sit sprog, og Katholm fedter det ikke (for meget) ind i teori, og ophøjer ikke håndværket til en u håndgribelig størrelse.

For mig er det at skrive på en bølge af inspiration, uden at se mig tilbage, en nydelse. Men uanset hvor befriende processen har været, og uanset kvaliteten i enkelte scener eller passager, er der ofte en stor sandsynlighed for at jeg har skrevet mig ind i en blindgyde, som jeg ingen anelse har om, hvordan jeg kommer ud af igen. Jeg vil hellere vente på en guddommelig indgriben, som åbner blindgyden, end jeg vil gå den lange vej tilbage til begyndelsen og reparere det, der ikke virker. Arne Katholm tilbyder ikke guddommelig indgriben (selvom der ville være gode penge i det), men han åbner en stor værktøjskasse, og inddeler skrivningen i forskellige faser, der kan fungere som holdepunkter for dramatikerens.

Bogen indeholder også en række „case-stories“ – mere eller mindre anekdotiske eksempler fra dramatikens historie. Mange af dem er velfungerende og øjenåbnende.

Som skrivende skuespiller kan jeg også fra starten fare vild i min egen skrivning. Lige fra meningen med selve arbejdet – skal mit værk udfri menneskeheden fra dens lidelser? Skal det fortælle en god historie? Er jeg i selvterapi? Eller er det en fritidsaktivitet på linie med dagbogsskrivning? Også her tilbyder bogen nyttige redskaber til at rense ud og forenkle, til at skabe overblik.

Bogen er en håndbog, ikke en instruktionsbog. Det er en god bog at have i samlingen. Som inspiration. Som opslagsbog. Og den kan varmt anbefales. ■

At skrive skuespil

Af Arne Katholm

297 sider. Forlaget Drama

KJELD OG DIRCH

Af Pia Møller Munksgaard

■ "De gav så meget af sig selv, at jeg kunne tænke: 'Det har jeg ikke lyst til at gøre – nogensinde.' Så meget vil jeg simpelthen ikke give af mig selv for at stå på scenen."

Citatet stammer fra Jytte Abildstrøm, og det siger noget om Kjeld Petersens og Dirch Passers personlige investeringer på scenen, når det kommer fra en af dansk teaters største ildsjæle, der aldrig har været bange for at bruge sig selv i kunsten.

Netop, hvad det kostede de to store danske komikere at optræde og senere holde sig på popularitetens top, er et af omdrejningspunkterne i bogen "Kjeld & Dirch – Historien om Danmarks største komikerpar.

Bogen, som er skrevet af journalist Jesper Gaarskjær, handler primært om de to, når de var sammen: på teatret i den lange række revyer, de medvirkede i sammen som bla. "Kellerdirk Bros.", på de natlige svirreture efter forestillingerne og når de trak sig tilbage fra andre mennesker og virkeligheden til deres helt eget rum for at udvikle deres helt egen form for crazy komik. Men bogen berører også løbende deres liv hver for sig – deres barn- og ungdom, vejen ind i skuespillet, privatlivet og begges død pga. hjerteproblemer med 18 års mellemrum.

Bogen er også fortællingen om revyens historie i Danmark, og her er det tydeligt, at forfatteren har fået god hjælp fra Revymuseet. Interessant er det også, at han har valgt ordret at gengive en række af Kjeld og Dirchs legendariske numre, bla."Tømmerflåden".

Bogen indeholder fine oversigter over Kjeld Petersens og Dirch Passers roller både sammen og hver for sig på teatret og på film. De mange sider taler deres eget sprog om de tos betydning.

Det er under to år siden journalist Ole Sønnichsen udgav en biografi om Dirch Passer, Kjeld & Dirch har lige spillet på Nørrebro Teater, og til efteråret får en film om Dirch premiere. Der er overhængende risiko for overload. Men Jesper Gaarskjærs dobbelt-biografi er værd at læse. Den er velskrevet og man sidder tilbage med et rimelig nuanceret billede af de to og deres betydning for samtid og nutid. ■

Kjeld & Dirch

Af Jeppe Gaarskjær

340 sider. Forlag: People's Press

RESPEKT FOR FAGET

Af Pia Møller Munksgaard

■ Skuespiller og instruktør Michael Moritzen har begået en interviewbog fyldt med kærlighed til teatret og respekt for skuespillere og deres faglighed. Vi møder en række spillere, som Moritzen selv har mødt undervejs i karrieren - de er alle over 50 år, for bogens formål er nemlig også at hylde erfaringen.

Alle interviews indledes med en beskrivelse af forfatterens første møde med personen, men ellers er de ret forskellige i emner og struktur. Fælles er dog, at interviewerens spørgsmål altid er medtaget. I nogle tilfælde er de korte og kontante og i andre tilfælde længere og indeholdende personlige kommentarer til emnet. Det sidste vil måske irritere nogen, skriver Moritzen selv i indledningen. Det gælder ikke denne læser, som blot synes, det bidrager til at give bogen en helt anden faglig dybde end de mange portrætbøger med skuespillere, som udkommer i disse år. Og, som han selv skriver, han er ikke journalist, og formen og formidlingen ville sikkert have været anderledes, hvis en professionel skribent havde været ved tastene. Men det ville indholdet så også.

Moritzen er ikke bange for at blive teater-nørdet, og han er villig til at give disse kapaciteter inden for skuespil plads og taletid. Denne form giver rum for de gode fortællinger, for refleksioner omkring fag og metode og for masser af anekdoter. Som da Birthe Neumann fortæller, at hun som helt ung var nødt til at drikke et tandglas vermouth hver aften forud for en bestemt nøgenscene på teatret. Det er slående, hvor ærligt, skuespillerne fortæller. Om personlige og faglige op- og nedture, vendepunkter, tvivl og usikkerhed – dog altid relateret til deres arbejde. De har tydeligt følt sig i trykke rammer.

Samlingen af interviews bliver også en slags teaterhistorie via personlige nedslag. Selv om der også tales en smule om film og tv, så er det teatret og arbejdet her, som bogen handler om. Og heldigvis er mangfoldigheden repræsenteret. Fx fortæller Merete Voldstedlund om valget at flytte fra København til Jylland og om sine mange år på en landsdelsscene, og Hans Rønne fortæller om sin snirklede vej ind i børneteatermiljøet og videre ud i verden. Ud over de her i teksten nævnte interviewes desuden Ghita Nørby, Henning Jensen, Lars Knutzon, Tina Gylling Mortensen, Jesper Langberg, Lisbet Dahl, Peter Gantzler og Karen-Lise Mynster.

"Respekt" er en dejlig bog for alle, der elsker skuespilfaget og teatret, fordi den netop omfavner det hele med kærlighed - og lige netop respekt. ■

RESPEKT - Elleve samtaler om at være skuespiller

Af Michael Moritzen

304 sider. Forlag Gyldendal

BETALING FOR SPILLEFILM I SKOLERNE

DSF OG FILMPRODUCENTERNE ER BLEVET ENIGE OM ET PAR ÆNDRINGER I SPILLEFILM-OVERENSKOMSTEN. DEN ENE ER EN TEKNISK ÆNDRING VEDR. KABELVIDERESPREDNING, SOM IKKE HAR NOGEN KONSEKVENSER FOR SKUESPILLERNE.

DEN ANDEN ÆNDRING BETYDER, AT SKUESPILLERNE FRA 2008 VIL MODTAGE BETALING FOR VISNING AF SPILLEFILM I SKOLERNE.

FOR ALLE FILM PRODUCERET EFTER 1975 SKAL PRODUCENTEN BETALE EN ROYALTY PÅ 8 PROCENT AF DEN INDTÆGT, SOM MAN MODTAGER FRA SKOLERNE. DETTE GÆLDER UANSET OM PRODUCENTEN I ØVRIGT HAR TJENT SIN INVESTERING I FILMEN HJEM.

ÆNDRINGEN FØLGER EN AFTALE SOM ER INDGÅET MELLEM COPYDAN OG KOMMUNERNES LANDSFORENING.

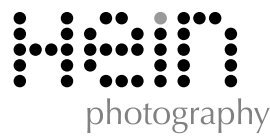
DEBAT

SMAGSDOMMER

Mikkel Harder Munck-Hansen udtaler til tv, at Ishøj Teater ikke mere kan få tilskud, "fordi det ikke er godt nok, ikke har det professionelle niveau, man kan forvente af et teater med offentlig tilskud" osv. Men er det rigtig at udtale sig på den måde?
Jeg synes, Mikkel Harder Munck-Hansen kunne nøjes med at sige "at vi prioriterer anderledes, vi vælger at give til et andet teater".
At agere smagsdommer synes jeg er helt uacceptabelt. Hvad bliver det næste, Mikkel Harder ikke synes om?

Lene Vasegaard

FÅR DU NYHEDSBREVET?
ELLERS TILMELD DIG PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK

NYE BILLEDER TIL HÅNDBOGEN?

+45 2622 3699 · mail@heinphotography.dk · www.heinphotography.dk

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad, vaskemaskine og Internet. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: *Rasmus Munch*
munch.rasmus@gmail.com

RUNDE FØDELSSDAGE

Lars Oluf Larsen	13. maj	50 år
Vera Gebuhr	15. maj	95 år
Allan Frank	17. maj	60 år
William Kisum	17. maj	80 år
Karen Linnebjerg Abrahamsen	20. maj	50 år
Mogens Pedersen	26. maj	80 år
Søren Spanning	30. maj	60 år
Bettina Ottenstein	1. juni	50 år
Gyrd Løfqvist	2. juni	90 år
Torben Iversen	5. juni	50 år
Lisa Thorslunde	5. juni	70 år
Anne Kleinstrup	10. juni	50 år

AUDITION-TRÆNINGSKURSUS MED NIELS PHIL

Efter stor succes i efteråret afholder Operaværkstedet igen et kursus i Auditiontræning med Niels Phil. Lige som sidst får hver aktiv deltager 2 x ½ times undervisning med Niels Phil og en pianist. Der synges arier efter eget valg. Desuden har vi tænkt, at vi denne gang vil afslutte kurset med en koncert, hvor deltagerne får afprøvet arieme.

Kurset bliver afholdt i DSF's lokaler på Sankt Knuds vej 26 fra 3.-5. juni 2011. Kurset begynder fredag eftermiddag kl.17 og slutter med koncert søndag aften. De eksakte tidspunkter lørdag og søndag meddeles senere. Prisen for kurset er 400 kr. Deltagergebyret betales efter meddelelse om optagelse.

Tilmelding: Senest 16 maj til Ulla Ricklander på ullaricklander@hotmail.com.

Hvis du har spørgsmål angående kurset, så kontakt Ulla Ricklander eller Christian Damsgaard på mail@christiandamsgaard.dk.

ENDNU EN AGENT TILSLUTTER SIG RETNINGSLINJER

ENDNU EN AGENT HAR TILSLUTTET SIG DANSK SKUESPILLERFORBUNDS RETNINGSLINJER FOR AGENTVIRKSOMHED, NEMLIG ANNE LINDBERG FRA LINDBERG MANAGEMENT. RETNINGSLINJERNE ER UDFORMET I SAMARBEJDE MED AGENTER I BRANCHEN, OG DE SKAL SIKRE DSF'S MEDLEMMER BEDRE VILKÅR OG GENNEMSKUELIGHED I SAMARBEJDET MED AGENTERNE. DER ER BL.A. RETNINGSLINJER OM OPSIGELSESVARSLER, AGENTHONORARER OSV.

UD OVER LINDBERG MANAGEMENT HAR OGSÅ FINE MANAGEMENT, TALENT MANAGEMENT, TEAMPLAYERS OG ALL THAT MANAGEMENT TILSLUTTET SIG RETNINGSLINJERNE.

VIL DU LÆSE MERE OM AGENTER OG RETNINGSLINJER, SÅ GÅ IND PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK

UNDER FAGLIG SERVICE OG AGENTAFTALE. HER KAN DU OGSÅ LÆSE EN RÆKKE GODE RÅD OM SAMARBEJDET MED AGENTER.

HAR DU SPØRGSMÅL, SÅ KONTAKT JURIST JACOB TØFFNER PÅ 33 24 22 00.

HUSK AT OPDATERE DIN PROFIL I HÅNDBOGEN - DET NYTTER!

DIPLOMUDDANNELSE

KUNST OG KULTUR LEDER

SCENEKUNSTENS VIDEREUDDANNELSE

AUTEUR

– SKABENDE SCENEKUNSTNERE

DUKKE OG ANNIMATION

– VISUEL SCENEKUNST

Tag en kunsterenisk deltidsuddannelse med alt betalt

Se mere på kunstdiplom.dk, T 5993 1009

Scenekunstens Udviklingscenter

FILMPRIS TIL ANDERS FRITHIOF AUGUST

"SuperClásico" med bl.a. Paprika Steen og Anders W. Berthelsen.
Manuskript af Ole Christian Madsen og Anders Frithiof August.
Foto: Shazia Khan.

DEN STORE TALENTPRIS I FILM- OG TV-BRANCHEN, NORDISK FILM PRISEN, BLEV I FORBINDELSE MED CPH PIX UDDelt I IMPERIAL TIL MANUSKRIFTFORFATTER ANDERS FRITHIOF AUGUST. PRISEN LEDSAGES AF 105.000 KR.

PRISMODTAGEREN STÅR BL.A. BAG MANUSKRIFTET TIL DEN OSCARNOMINEREDE KORTFILM "GRISEN" FRA 2009, "APPLAUS" FRA SAMME ÅR OG DEN BIOGRAFAKTUELLE "SUPERCLÁSICO". HAN ER OGSÅ MANUSKRIFTFORFATTER PÅ EN FILM OM DIRCH PASSER, DER FÅR PREMIERE TIL EFTERÅRET.

"BRANCHEN HAR TAGET IMOD ANDERS AUGUST MED ÅBNE ARME OG VIL IKKE GIVE SLIP PÅ HAM IGEN. HAN ER FOR ALVOR EN AF DEM, VI TROR PÅ, DER VIL VÆRE MED TIL AT BRINGE DANSK FILM IND I EN LYSNDE FREMTID," SAGDE THOMAS HEINESEN, FORMAND FOR PRISUDVALGET OG DIREKTØR FOR PRODUKTION OG UDVIKLING I NORDISK FILM VED OVERRÆKKELSEN.

NEKROLOG

LIS ALLENTOFT

■ Lis Allentoft, født i Ranum 1916, er afgang ved døden i Ringe på Fyn 4. april 2011

Lis Allentoft's far drev et mejeri, mens moderen tog sig af de 12 børn. Familien flyttede senere sammen til København, Lis startede først i lære som guldsmed – startede derefter sin store lidenskab som skuespiller på Asmund Rostrups private elevskole, derefter elev på Nygade Teatret hvor hun havde sin debut som skuespiller i stykket "Du skønne ungdom".

Var en af de bærende skuespilkrafter i statsradiofoniens dramatisk-litterære afdeling. Deltog i diverse studiegrupper, og kurser på Statens Teaterskole.

Lis Allentoft spillede med i mange forskellige stykker i 50'erne, blandt mange kan nævnes: "Charleys tante", "Huset I Montevideo", "De gamles oprør", "Indenfor murene", "Turtelduens kurren", "Sommer i Tyrol". Var med rejsende teatre på turne i de fleste egne af Danmark.

Medvirkede i radio- og tv-spil samt oplæsninger i radioen. Hun var mest beskæftiget ved teatret men var med i flere spille film.

Efter hun blev mor til tre sønner, tog hun en uddannelse på Københavns Universitet som diplomeret talelærer – talens æstetik – og begyndte at undervise privatelever indenfor tale og skuespil. Desuden var hun lærer på Skovlunde Seminariet i København.

På sine ældre dage tog hun skuespillet op igen, og havde mindre roller, samt deltog i reklamefilm i indland og udland, hvor hun også havde optagelser i Australien.

Hun var også med i Ekstra Bladets populære reklamefilm, som for eksempel den gamle dame, der sidder fast i bussen med sit gangstativ. ■

Morgan Allentoft

MINDEORD

JULIANO MER-KHAMIS

■ Dansk Skuespillerforbund udtrykker stor sorg over, at skuespiller, instruktør og fredsaktivist Juliano Mer-Khamis, 52, den 4. april blev myrdet af ukendte gerningsmænd foran det teater, han grundlagde i en flygtningelejr i byen Jenin på Vestbredden.

Mer-Khamis mor var israeler, hans far var palæstinenser, men Mer-Khamis var kendt for ikke at ville tilslutte sig den ene eller den anden af sine nationaliteter. Instruktøren Amos Gitai, som instruerede Mer-Khamis i filmen "Kippur" udtalte efter mordet: "Der er mennesker som Juliano, som er ekstreme, og som med deres egen krop forsøger at tjene som bro over hadets kløfter".

Mer-Khamis havde gennem en lang karriere gjort sig bemærket gennem en række film- og teaterroller, men det var hans ekstraordinære arbejde med at styrke unge talenter i Palæstina, skabe forandring og fremelske omsorg og lærdom hos de unge og i lokalbefolkningen, der førte til, at hans liv d. 4. april 2011 på tragisk vis sluttede.

Michael Handesaltz, redaktør og anmelder på den israelske avis Haaretz, beskrev Mer-Khamis som "en stor skuespiller og et ekstraordinært menneske hvis livshistorie er en del af dette lands sørgelige virkelighed". ■

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 13. MAJ 2011

"Last Supper", Ede Theatre Group, Iran. Foto: ASSITEJ 2011

BØRNETEATER OG GENERALFORSAMLING

JUNI-NUMMERET AF SCENELIV VIL STÅ I ASSITEJ-KONGRESSENS TEGN. SCENELIV DÆKKER DEN STORE BØRNETEATER-FEST I KØBENHAVN OG MALMØ.

DU KAN SELV FØLGELIG OGSÅ LÆSE OM GENERALFORSAMLINGEN. HVAD BESLUTTEDE MEDLEMMERNE, FIK VI NYT LOGO OG HVEM BLEV VALGT IND I BESTYRELSEN? HOLD ØJE MED POSTKASSEN OMKRING 9. JUNI.

VI GÅR SAMMEN!

Dansk Skuespillerforbunds årlige generalforsamling er kun få dage væk. Og derfor er min leder denne gang en opfordring til at møde frem til en dag i det faglige fællesskabs tegn på søndag den 15. maj.

Vores udgangspunkt er godt – i hvert fald sammenlignet med en del andre fagforbund, der over en årrække har oplevet såkaldt "medlemsflugt". Men ikke DSF. Jeg tror, det skyldes mange forskellige ting. Afgangen fra andre fagforeninger skyldes måske, at der på nogle områder af arbejdsmarkedet er en mere fremherskende individualitet, som gør, at fællesskabet betyder mindre, og den enkeltes ret og ønsker vejer tungere end alt andet. Det kan også være, at nogle fagforeninger ikke længere står stærkt nok i forhold til at forsvare medlemmernes interesser. Og nogle af dem har måske i medlemmernes øjne et forældet syn på, hvad fagforeningens opgave er.

Uanset forklaringen er faktum, at DSF har en stabil medlemsskare og dermed også en stabil opbakning. Hvis du er professionel scenekunstner inden for vores arbejdsområde, så er du naturligt medlem af fællesskabet. Hvorfor er det mon sådan, når mange andre fagforbund oplever det anderledes? Jeg tror, en af grundene er, at vores medlemmer, selv om I alle er store individualister, også meget af tiden er en del af et ensemble. Det er den måde, vi arbejder på. Det er den måde, vi oplever verden på. Det kan godt være, at vi er uenige og nogle gange er langt fra hinanden. Men vi er en del af det samme projekt. Det gælder på teatret, på filmsettet og mange af de andre steder, vi arbejder. Og det gælder i branchen som helhed. Vi ved, at vi er afhængige af hinanden, og det er vi også, når det gælder vores faglige forhold.

Jeg og bestyrelsen er afhængige af jer medlemmer; afhængige af at høre jeres mening, se jer og tale med jer. Det kræver, at vi kommer rundt til jer på arbejdspladserne, og det forsøger vi løbende at gøre, senest her op til generalforsamlingen. Men det er også nødvendigt, at vi alle

sammen samles engang imellem. Og hvad er mere oplagt end til generalforsamlingen.

Vores fagforbund favner en stor mangfoldighed af kunstnere og næsten lige så mange udfordringer. Der er en række problemstillinger, som vi har brug for at udveksle med hinanden – spørgsmål, som både jeg og bestyrelsen har behov for at høre jeres mening om. For det er jer, der møder op på generalforsamlingen, der træffer beslutninger på fællesskabets vegne og for alle medlemmer i Dansk Skuespillerforbund.

Du har i din postkasse fået et særnummer af Sceneliv med indkaldelsen og materialet til årets generalforsamling. Som du kan se, er der vigtige punkter som godkendelse af overenskomster, nyt logo, ændringer af lovene og selvfølgelig godkendelse af DSF's regnskaber. Også i år skal du være med til at vælge kolleger ind i bestyrelsen. Nogle har valgt at stoppe, efter at have taget deres tørn, og andre og nye ansigter stiller op. Mød op og vær med til at bestemme, hvem der skal styre DSF ind i fremtiden. Som noget helt nyt uddeles i år for første gang DSF's Kulturpris – det forventer jeg bliver meget festligt.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg synes generalforsamlingen er en skøn dag. Den ligger ganske vist for de fleste medlemmer på en fredag – og som regel på en solskinsdag, hvor man hellere vil sidde udenfor. Men for mig er det en dag af stor betydning. Her kan jeg høre jeres mening i koncentreret form, men også dele med jer, hvad vores arbejde går ud på, og hvilke udfordringer, vi står over for. Det er for mig en dag, hvor vi giver hinanden håndslag på, at vi – som et ensemble – går videre mod fælles mål... sammen. ■

Katja Holm,
Formand for Dansk Skuespillerforbund

Medvirkende:
Judith Rothenborg
Nina Christrup

SPEJLVENDT

Instruktør:
Henriette Holm Pathare
Scenografi:
Malene Bjelke

Børnfoto.dk

Hovedattraktion på Teaterfestival i
Bologna 29. Maj kl. 21:00
Kommer også til din by, vil du vide
hvornår? Ring 43 53 27 70